

DRAUGAS

PERIODICALS
June 26, 2004
Vol. XCV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

95-IEJI METAI

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, BIRŽELIO - JUNE 26, 2004

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-25-04

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

95th ANNIVERSARY

Nr. 122
Kaina 75 c.

Šiame numeryje:

Iš ateitininkų veiklos.
2 psl.

Lazda turi du galus.
Patiklumai ir nepatikimumas. Dar vis tvyro Rusijos šešėlis.
3 psl.

Mūsų šeimose: G. ir A. Maciūnų 65 m. vedybų sukaktis; iškilioji lietuvė moteris 2004. Apie Algį Grigą.
4 psl.

Šio šeštadienio priedas: Lietuvoje pagerbtas poetas Jonas Aistis. Kultūros oazė Paežeriuose. Dešimt metų nuo rašyt. Č. Grincevičiaus mirties. Violeta Urmana vėl dainuos New Yorke.

Įvairūs lėktuvai erdvėje. Apie vandenį.
5 psl.

Ignoruojiama tautos išlikimo problema.
7 psl.

Kaip vyksta Valdovų rūmų statyba. Čikagos parkai keičia vardus.
8 psl.

Sportas

* Pirmąją Europos futbolo pirmenybių finalininkę tapo varžybų šeimininkė Portugalijos rinktinė. Portugalijos futbolininkai ketvirtadienį tik po 11 metrų baudinių mušimo rezultatu 6:5 įveikė Anglijos rinktinę, kuri jau trečią kartą iš svarbiausių futbolo finalinių varžybų — pasaulio ir Europos čempionatų — pasitraukia pralaimėjusi 11 metrų baudinių mušimą. Pergalą įvertį šeimininkams mušant baudinius pelnė vartininkas Ricardo.

* Ispanijos futbolo rinktinės, kuri nepateko į Europos futbolo čempionato ketvirtfinalį, vyriausiasis treneris Inaki Saez penktadienį nusprendė atsistatydinti iš užimamų pareigų. „Ispanijos futbolo federacijai paaiškinau priežastis, kurios mane priverstė priimti sprendimą bei pasitraukti iš Ispanijos rinktinės trenerio pareigų“, tvirtino I. Saez.

* Pergalingai Lietuvos futbolo federacijos organizuotą trijų komandų Baltijos taurės futbolo varžbas pradėjo Lietuvos jaunių (iki 17 metų amžiaus) rinktinė. Jaunieji Lietuvos futbolininkai penktadienį Kelmėje 2:1 įveikė bendraamžius iš Estijos.

Naujausios žinios

* Lietuvos turizmo galimybės bus pristatytos 130-čiai Prancūzijos kelionių organizatorių bei žurnalistų.

* Antrajame prezidento rinkimų rate paštu jau balsavo 166,000 rinkėjų.

* Vidutinis nedarbas Lietuvoje — 13 proc.

* Lietuva Istanbul pasiūlo už pajėgų didinimą Afganistane bei paremė Ukrainos bendradarbiavimą su NATO.

„Lietuvos rytas“: K. Prunskienė bandė daryti įtaką nelegalių gabenimo byloje

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Seimo narė Kazimira Prunskienė, kuri dabar kandidatuoja į prezidentus, bandė daryti įtaką baudžiamojame byloje dėl nelegalių migrantų gabenimo į Skandinavijos valstybes, penktadienį rašo dienraštis „Lietuvos rytas“.

Laikraščio teigimu, K. Prunskienė, siekdama padėti vienam nusikalstamos grupuotės vadovui, į pagalbą buvo pasiūlymusi Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) direktorių Valentą Junoką, kuris Seimo narens prašymą perdavęs savo pavaldiniui į Panevėžį.

STT vadovas teigia nematęs pagrindo atsistatydinti

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovas Valentinas Junokas teigia nematęs pagrindo atsistatydinti dėl prezidento rinkimų išvakarėse valstybėje sukrėtusių STT veiksmų tiriant galimą Seimo narių papirkimą.

„Tikrai nematau pagrindo atsistatydinti. Dar kartą galiu pareikšti, jog manęs neįtakojo jokios jėgos“, po susitikimo su laikinuoju prezidentu Artūru Paulausku sakė STT vadovas V. Junokas.

Laikinas prezidentas neatmetė galimybes, jog gali būti įteikti STT vadovui, bet dėl to dar nėra apsisprendęs.

„Aš tokio sprendimo dar nepriėmiau“, sakė A. Paulauskas.

Tai dienraščiui patvirtino šios baudžiamosios bylos tyrimą atliekančio STT Panevėžio skyriaus viršininkas Povilas Urbšys.

„Anksčiau šios detalės aš nelaikiau reikšminga. Bet pastarųjų dienų įvykių fone ji atrodo iškalbingai“, paklaustas, kodėl prakalbo apie tai tik dabar, paaiškino P. Urbšys.

Baudžiamąją bylą dėl nelegalių migrantų gabenimo per Lietuvą 2002-ųjų gruodžio 4-ąją išskėlė Valstybinės sienos apsaugos tarnybos Šiaulių rinktinės pareigūnai. Tai buvo padaryta tik po to, kai Švedijos teisėsa-

ga diplomatiniais kanalais ėmė reikšti priekaištus Lietuvai dėl prastai kontroliuojamos valstybės sienos, teigia „Lietuvos rytas“.

Įtarimai ryšiais su nusikalstamu susivienijimu buvo pateikti net 40-tai procentų pasienio Biržų užkardos darbuotojų.

Buvo sulaikyti ir šeši gaujos nariai: kaip įtariama, du šio nusikalstamo susivienijimo organizatoriai 29 metų Vaidas Levickas bei Romualdas Mažylis, jų bendraamžiai Darius Lapinskas, Ramūnas Vaišvila, Marijus Latovas, taip pat 37 metų Rimantas Čekanauskas. Vienas jų

sutiko duoti parodymus ir taip padėjo atskleisti nusikaltimą.

Nustatyta, kad į Skandinavijos valstybes grupuotė galėjo išgabenti daugiau nei 200 nelegalių migrantų, kurie už tai sumokėjo maždaug 400,000 JAV dolerių.

Kai vienam iš nusikalstamo susivienijimo organizatorių — R. Mažyliui teismo skirtas suėmimo terminas ėjo į pabaigą, P. Urbšius paskambino STT direktoriui V. Junokas ir ėmė domėtis bylos tyrimo eiga, kai kuriose detalėmis bei R. Mažylio likimu, rašo „Lietuvos rytas“.

„Direktorius siūlė gerai pa-

svarstyti, ar verta prašyti teismo pratęsti R. Mažyliui suėmimo terminą. Tokį siūlymą jis motyvavo tuo, kad šio suimtojo likimu domisi Seimo narys“, pasakojo laikraščio P. Urbšys.

„Tada aš paminėjau K. Prunskienės pavardę ir pasiteiravau, ar tai ji domisi byla. V. Junokas ir vėl tai patvirtino“, laikraščio teigė P. Urbšys.

R. Mažylio motina Aldona Marija Mažylienė yra K. Prunskienės vadovaujamos Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos narė bei Panevėžio miesto tarybos narė. A. M. Mažylienė dienraščiui nepaneigė,

kad dėl savo sūnaus prašė K. Prunskienės užtarimo.

„Lietuvos ryto“ paprašytas prisiminti, kieno prašymu paskambino į Panevėžį dėl R. Mažylio bylos, STT vadovas V. Junokas teigė, kad nebeprisimena metų senumo įvykių.

K. Prunskienė „Lietuvos rytui“ pasakojo, kad į ją kreipėsi A. M. Mažylienė, ir ji paprašiusi V. Junoko „padaryti viską, kad R. Mažylio atžvilgiu būtų elgiama teisingai, pagal įstatymus“.

K. Prunskienė tvirtino daugiau šia byla ji nesidomėjusi, nežinanti ir jos baigties.

Vyriausioji rinkimų komisija gavo duomenų apie neteisėtą rinkimų agitaciją

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Vyriausiąją rinkimų komisiją (VRK) pasiekė informacija apie galimą rinkimų agitaciją šeštadienį kai kuriuose regioniniuose šalies dienraščiuose.

Rinkimų agitacija draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną, išskyrus nuolatinę vaizdinę agitaciją tam skirtose vietose, jeigu ji išskaitinta likus ne mažiau kaip 48 valandoms iki rinkimų pradžios.

VRK pasiekusioje informacijoje sakoma, kad leidinys „Lietuvos sveikata“ apie 60,000 egzempliorių tiražu šeštadienį išplatins spalvotą priedą „Sveika šeima“, kurio pirmame puslapyje išspausdintas aiškiai užsakomasis gausiai iliustruotas straipsnis apie kandidatus ir prezidentus Kazimiro Prun-

skienės asmenines savybes ir sveikatą.

Šis priedas platinamas su 24 rajonų laikraščiais visuose Lietuvos regionuose, o būtent rajonų laikraščiai pasiekia skaitytuosius šeštadieniais.

Be to šeštadienį „Ūkininko patarėjo“ laikraštis pirmajame puslapyje paskelbs K. Prunskienės nuotrauką ir užsakytą rašinį apie jos teikiamą labdarą Rumšiškių muziejui.

VRK pirmininkas Zenonas Vaigauskas sakė, kad komisija negali imtis išankstines cenzūros priemonių, tačiau teigė susisiekiantis su leidinių platiniu užsiimančia „Lietuvos spauda“. VRK pirmininkas pažymėjo, jog gali būti taip, kad atsakyti teks paštininkams, kurie išnešios leidinius, nes leidėjai pasiteisins, kad medžiaga buvo išspausdinta penktadienį.

Sąjūdžio bei kai kurių kitų visuomeninių organizacijų aktyvistai ragina Seimą sudaryti specialią komisiją, kuri ištirtų Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) veiklą. Toks reikalavimas iškeltas penktadienį Nepriklausomybės aikštėje vykusiame mitinge. Kai kurie mitingotojai mojavė trispalvėmis, kiti laikė plakatus su užrašais „Adamkų — į Prezidentūrą, Prunskienė — į Šatrijos kalną“, „Ragana Šatrija, visai išnyk!“. Mykolas Ambrazas (ELTA) nuotr.

K. Prunskienė kaltina konkurento štabą kurstant aistras

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Kandidatė į prezidento postą Kazimira Prunskienė paskutinę rinkimų kampanijos dieną netiesiogiai apkaltino savo konkurento Valdo Adamkaus rinkimų štabą esą kurstant aistras dėl visuomenę sujaudinusiu Specialiųjų tyrimų tarnybos patikrinimu.

„Įvairios interpretacijos dėl galimybes nepripažinti rinkimų rezultatų, jei jie bus nepalankūs įtakingoms politinėms grupėms, rodo nepagarbą Lietuvos žmonių, jų galimybei pasirinkti, pažeidžia Konstitucinę rinkimų

teisę, demokratijos pagrindus, didina nepasitikėjimą valdžia ir politika“, rašoma K. Prunskienės pareiškime.

Anot kandidatės, „likus kelioms dienoms iki rinkimų viešai tvirtinama, kad neseni STT veiksmai, tikrinant kelių partijų būstines ir siekiant nustatyti kyšininkavimo faktus, jau neišvengiamai paveikė rinkėjų valią. Antra vertus, primygtinai stengiamasi įteigti mintį, esą rinkimų rezultatai būtinai bus klastojami, o rinkimų dieną mūsų laukia politinės provokacijos“.

„Kilęs politinis šurmulyš, tikriausiai, vienodai nenaudingas abiem kandidatams, Lietuvos žmonėms ir visai valstybei. Susidaro įspūdis, kad toliau kurstant šią temą, telkiamos pajėgos ir pastangos, siekiant šiuos įvykius paversti naudingais tik V. Adamkui ir akivaizdžiai nuteikiant rinkėjus prieš mane“, rašo K. Prunskienė.

Kandidato į prezidentus V. Adamkaus rinkimų štabas nurodė savo stebėtojams būti ypatingai budriems, kad būtų išvengta galimų provokacijų per balsavimą birželio 27 dieną.

Generalinis prokuroras: STT veiksmai — teisėti ir politiškai nemotyvuoti

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra nenustatė, kad Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) patikrinimais keturių pagrindinių parlamentinių partijų būstinėse būtų sąmoningai siekiama daryti įtaką prezidento rinkimų eigai bei jų rezultatams, taip pat kitaip paveikti politinę situaciją Lietuvoje.

Tai teigiama generalinio prokuroro Antano Klimavičiaus pasirašytoje pažymoje, kuri penktadienį įteikta laikinajam prezidentui Artūriui Paulauskui ir laikinajam Seimo pirmininkui Česlovui Juršeniui.

Laikinas prezidentas prokuratūros tyrimą pavadino „paviršutinišku“.

„Tai yra visiškai paviršutiniškas tyrimas be gilesnės analizės“, sakė A. Paulauskas.

STT veiksmai buvo paaiškinti būtinybe ištirti galimą politinę korupciją, į kurią gali būti įsivėlę penki Seimo nariai, tačiau tai neišskleidė abejonių dėl akcijoms pasirinkto laiko.

Generalinės prokuratūros pažymoje rašoma, kad dokumentų paieška buvo padaryti motyvuota ikiteisminio tyrimo teisėjo nutartimi, o dėl konkrečių proceso veiksmų sprendė STT Vilniaus skyriaus viršininkas Vaidas Skirmantas, parengęs tyrimo veiksmų planą.

Anot pažymos, V. Skirmantas pagrindė, kad poėmiai buvo padaryti birželio 22-23 dienomis, nes iki šių metų liepos 5 d. reikėjo atlikti visus būtinus papildomus didelės apimties tyrimo veiksmus ir iki nustatytos datos pateikti tyrimo medžiagą generaliniam prokurorui.

Apie dokumentų poėmio konkrečią datą tyrimą kontro-

K. Prunskienės štabas nepasitiki Vyriausiosios rinkimų komisijos vadovu

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Kandidatės į prezidento postą Kazimiro Prunskienės štabas apkaltino Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) pirmininką Zenoną Vaigauską savo pasisakymais keliant nepasitikėjimą dar neįvykusių rinkimų rezultatams ir pareiškė jam nepasitikėjimą.

„Manome, kad tuo jis daro nuolatinį poveikį bei spaudimą rinkėjų valiai ir skatina visuomenės nepasitikėjimą dar neįvykusių rinkimų rezultatais“, teigiama K. Prunskienės rinkimų štabo pareiškime.

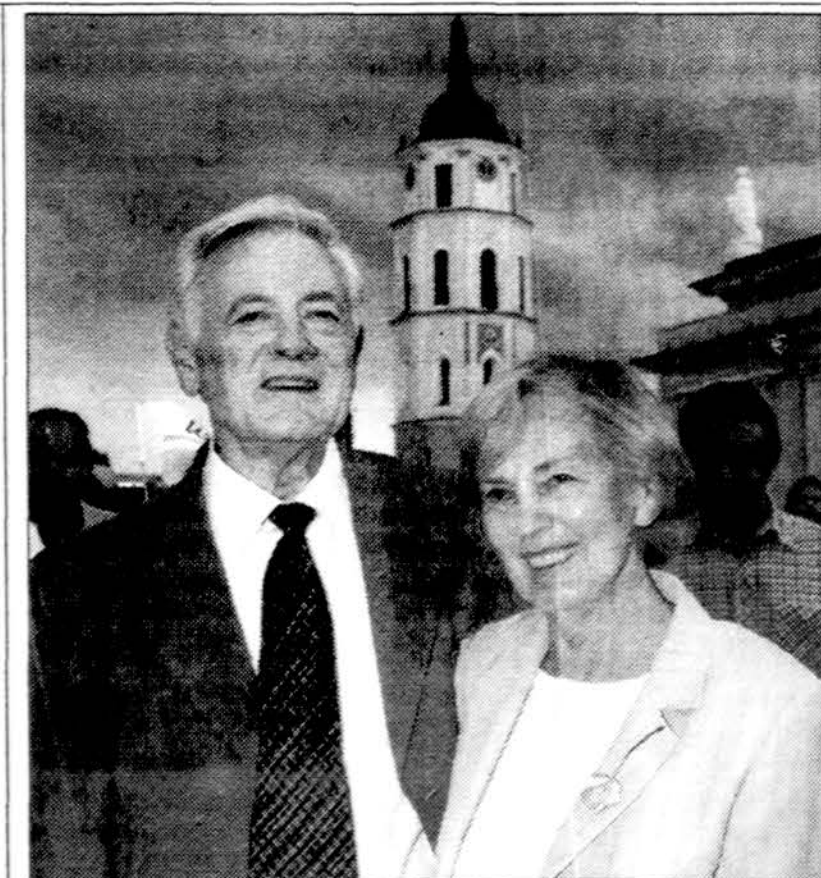
„Tai ne mažiau trikdo rinkimų procesą ir kelia sumaištį visuomenėje, nei ką tik atlikti teisės saugos institucijų veiksmai“, pažymima jame.

Rinkimų štabo nuomone, tokie VRK pirmininko veiksmai nesuderinami su jo pareigomis.

„Aš esu įsitikinęs, kad komisijos ir jos pirmininko pareiga yra garantuoti, kad rinkimai būtų vykdomi teisingai, ir skaidriai. Informacijos nutylėjimas būtų blogesnis dalykas, nei galbūt nemalonių dalykų sakymas“, komentodamas K. Prunskienės štabo pareiškimą sakė Z. Vaigauskas.

„Esu įsitikinęs, jog elgiuosi nešališkai. Manau, jog abu kandidatai gali apskųsti rinkimus“, pažymėjo jis.

Z. Vaigauskas priminė, jog ir pati kandidatė yra neigiamai įvertinusi teisės saugos pareigūnų operaciją.

Sostinės Katedros aikštėje prezidento Valdo Adamkaus rinkimų štabas surengė baigiamąją Prezidentūros apvalymą — „Baltų marškinėlių“ akciją. V. Adamkus rinkimų štabo pakviesti žmonės į Katedros aikštę atėjo apsirengę baltais marškiniais, simbolizuojančiais padarumą ir atsinaujinimą. Nuotr.: Valdas Adamkus su Alma Adamkiene dalyvavo akcijoje Katedros aikštėje. Tomo Černišovo (ELTA) nuotr.

Iš Ateitininkų Gyvenimo

Medžiaga siūsti:
Vidai Kuprytei c/o Draugas
4545 W 63 St Chicago, IL 60629
e-adresas: draugas@ateitis.org

Ambasadorė Gintė Damušytė kalbės studijų savaitgalyje

Rugsėjo 5-7 d. Dainavos stovyklavietėje

Ambasadorė Gintė Damušytė su Linu Linkevičiumi ir Vokietijos ambasadorė.
Nuotrauka: NATO archyvo

I šių metų Ateitininkų Studijų savaitgalį (rugsėjo 5-7 d.) Dainavoje, su paskaita atvyksta Lietuvos ambasadorė ir NATO atstovė Briuselyje, ilgametė ateitininkė, Gintė Damušytė.

Ambasadorė užaugo De Troite ir buvo aktyvi išeivijos gyvenime, ilgus metus dirbdama Lietuvių Katalikų šalpoje, Brooklyne, ruošdama ir pasauliui sklisdama informaciją apie lietuvių sąžinės kalinius, Lietuvos katalikų bažnyčios Kroniką, ir bendrai apie neteisėtą Lietuvos okupaciją. Vėliau ji įsijungė į Lietuvos valstybės diplomatinę tarnybą, tarnaudama kartu su Generaliniu konsulu A. Šimūčiu ir A. Gurecku prie Jungtinių Tautų Lietuvos misijos New Yorke.

Ambasadorės Studijų dienų tema bus „Vertybių politika šiuolaikiniame pasaulyje: skandanti ar vienijanti jėga?“. Ambasadorė Damušytė savo kalboje numato paliesti transatlantiškus nesutarimus (Irako kontekste) ir ko mes, kaip lietuviai, turėtume siekti tarptautinių ir nacionalinių interesų sferose.

Šalia amb. Damušytės, į šias studijų dienas yra kviečiami ir kiti paskaitininkai gyventi temą – „Šios dienos gy-

venimo iššūkiai ateitininkų principams“. Programos detalės bus netrukus paskelbtos.

Kas kviečiami?

I ši savaitgalį kviečiami visi, ne vien tik nuo seno save vadine ateitininkais, bet ir tie, kurie norėtų susipažinti su ateitininkų sąjūdžiu ir prasmingai praleisti savaitgalį Dainavos gamtoje. Ypač raginame dalyvauti studentus.

Kaip registruotis?

Užsiregistruoti šiam savaitgaliui ir užsakyti kambarį prašome siųsti 65 dol. užstatą Jonui Kazlauskui, 9313 Oxford Trail, Brecksville, OH 44141. Siunčiant, pridėkite ir šią informaciją: šeimos narių (ir svečių) vardus ir amžius ir e-pašto adresą arba telefono numerį. Kaina suaugusiems yra 65 dol. už kambarį ir 65 dol. už maistą. (Studentams ir vaikams bus duodama nuolaida.) Čekius rašyti „Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc.“

Klausimus apie registraciją atsakys Jonas Kazlauskas el-paštu: stasek@sbeglobal.net. Apie programą – Vytas Maciunas, el-paštu: VytM@aol.com.

I studijų savaitgalį visus maloniai kviečia Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba

Čikagos jaunieji teatralai – moksleiviai ateitininkai, po pasisekusios premjeros. I eilėje: Sigitas Poskočimaitė, Kristina Quinn, Julius Gylis, Regina Čyvaite, Algis Bielskus, Algis Grybauskas, II eilėje: Rasa Poskočimienė, Lina Poskočimaitė, Daina Annarino, Tomas Quinn, Daiva Ragaitė, Kristė Annarino, Adomas Daugirdas, Liudas Landsbergis, III eilėje: Gediminas Bielskus, Aras Narutis, Matas Čyvas, Julius Kasniūnas, Darius Jutzi ir Nerijus Nuotruka Marius Polikaicio.

„I Lemontį“ premjera viršijo žiūrovų lūkesčius

Birželio 6 d., Lemonto ir Čikagos apylinkių ateitininkų šeimos šventės metu, grupelė moksleivių ateitininkų pasirodė muzikiniame spektaklyje „I Lemontį“. Šis linksmas miuziklas, sukurtas ir surežisuotas Rasos Poskočimienės, vaidavo lietuvių kovą apginti Lemonto „kaimą“ nuo kryžiuočių. Lietuvių vadas, narsusis Šarvūnas (Algis Bielskus), ir kryžiuočiai vadai – piktoji griežtoji Barbora (Lina Poskočimaitė) ir kvailasis Bernardas (Matas Čyvas) nusipelnė daug šypsenų ir sukleidė daug juoko žiūrovams. Negalime pamiršti ir Vilmos (Daivos Ragaitės), kuri paviliojo ir išgavo paslaptis iš Bernardo; ar keisto-

jo bet išmintingo Krivės (Liudo Landsbergio); ar tų karštų meilės scenų tarp Svajonės (Reginos Čyvaite) ir Bjurgio (Juliaus Gylis). Kiti kryžiuočiai (Tomas Quinn, Ramūnas Stančiauskas, Gediminas Bielskus, Daina Annarino, Aras Narutis, Siga Poskočimaitė, Kristina Quinn ir Algis Grybauskas) ir lietuviai (Kristė Annarino, Marius Poskočimas, Adomas Daugirdas, Nerijus Aleksa, Julius Kasniūnas ir Darius Jutzi) praskaidrino vaidinimą savo balsais, vaidyba ir šokiais. Visiems moksleiviams buvo labai smagu vaidinti ir jau laukia ateinančių metų kai naujas vaidinimas pasirodys rampos šviesoje.

Kristina Quinn

Pranešimas MAS CV kadencijos reikalu

Dabartinės MAS Centro valdybos dvejų metų kadencija baigiasi su šių metų vasaros stovykla, tačiau Centro valdybos nariai yra sutikę pratęsti savo darbą pusmetį, per kurį tikimasi atsirasti norinčių sudaryti naują valdybą.

MAS CV užtikrina, kad Žiemos kursai įvyks kaip įprasta gruodžio gale Dainavoje. Kursų metu įvyks Moksleivių ateitininkų sąjungos suvažiavimas per kurį moksleiviai balsuos už naująją Centro valdybą. Jeigu turite klausimų ar pasiūlymų, prašau parašyti e-paštu mascv@mesmas.org.

Liudas Landsbergis
MAS CV pirmininkas

Teberenkami parašai A. Dirsytės peticijai

Šiaurės Amerikos ateitininkų taryba tebetiesia savo užsibrėžtą projektą rinkti parašus, kad Lietuvos valdžia susirūpintų atrasti ir parvežti į Lietuvą Sibiro kankinės Adeles Dirsytės palaikus. Iki 2004 gegužės galo Peticijų parašų rinkimo punkte jau turima 6,778 parašai.

Neseniai buvo gauta per Teresę Landsbergienę nauja peticijų siunta su 118 parašų. Dauguma šių parašų yra iš Maryland ir Virginia valstijose gyvenančiųjų.

Plačiau apie peticijų vąj galima pasiskaityti www.ateitis.org tinklavietėje.

Romualdas Kriaučiūnas

Čikagos moksleivių susirinkimas: M³ – Maistas, Menas ir Muzika

Gegužės mėnesį Čikagos Kun. Alf. Lipniūno/Prez. Aleksandro Stulginskio moksleivių kuopa susirinko įdomiam susibūrimui Ateitininkų namuose. Mes mokėmės apie lietuvišką maistą, meną, ir muziką. Visos susirinkimo dalys buvo prarastos mūsų pažįtamųjų šeimos narių arba draugų. Dalia Lietuvninkienė pravedė lietuviškos muzikos stotį. Mes išmokom kaip dainuoti sutartinę. Sutartinės yra senos liaudies dainos dainuojamos dvejų ar trijų asmenų arba grupėse. Kol gražus balsai aidėjo saleje, virtuvėje keletas moksleivių ruošė virtinukus. Garsioji Seimininkė Aldona Šoliūnienė ir jos padėjėjai Kastytis ir Krista Šoliūnai mums parodė kaip tešla minkyti ir kocioti ir mesos bei varškės rutuliukus padaryti. Viktutė Šoliūnienė papasakojo mums apie modernaus meno menininką Arvydą Šaltenį, ir uždavė mums ypatingą ir smagų darbą atlikti iš laikraščių ir žurnalų iškarpų, medžio gabalėlių ir dažais. Buvo taip smagu dainuoti, valgyti virtinukus.

kus ir dalintis padarytais meno darbais, kad net nepastebėjome kaip greit laikas prabėgo – susirinkimas užsibaigė jau vėlyva vakara.

Kristina Quinn

Nuotraukoje susirinkę Čikagos ir Lemonto moksleiviai ateitininkai. I eilėje: Daina Annarino, Daina Norušytė, Aldona Šoliūnienė, Siga Poskočimaitė, Daiva Ragaitė, Tomas Quinn, Marius Poskočimas. II eilėje: Lina Poskočimaitė, Kristina Quinn, Regina Čyvaite, Dalia Lietuvninkienė, Viktutė Šoliūnienė. III eilėje: Vincas Sidrys, Paulius Riškus, Vesta Zavistauskaitė, Gintarė Radvilaitė, Ramūnas Stančiauskas, Algis Bielskus, Matas Čyvas, Andrius Ragas, Kastytis Šoliūnas, Krista Šoliūnienė ir Julius Kasniūnas.

Nuotrauka Reginos Čyvaite

Isidėmėtinios datos

LIEPOS 4 - 16
Moksleivių ateitininkų sąjungos stovykla, Dainavoje. Registracijos informacija www.mesmas.org

LIEPOS 17 - 25
Jaunųjų ateitininkų sąjungos stovykla, Dainavoje

LIEPOS 25 - RUGPJŪČIO 1
Sendraugių ateitininkų stovykla, Dainavoje. Informacija: Ruta Kulbienė, telefonu 847-698-3959.

RUGSĖJO 5-7
Studijų dienos Dainavoje.

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JURATE BARKSY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGE – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
3825 Highland Ave, Tower 2, Suite 400
Downers Grove, IL 60515
630-719-4799
Priklauso Good Samaritan, Central DuPage, Edward ir Elmhurst ligoninėms.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAMUNĖ MACIAUSKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th Str.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
VLJA BUBLYS, M.D.
Vaikų gydytojos
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priklauso Palos ir Christ ligoninėms

VYTIENIS GRIBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYONS, M.D.
Ausų, Nosies, Gerklės Ligos – Chirurgija
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausias redaktorius – Danutė Bindokienė
Administratorius – Valentinas Krumpis
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius laisvo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skeibimai@draugas.org

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS
Trūkio, tulžies pūsles, krūtis, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Bamey Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandmedhealth.com

Dr. VILIJUS MIKAITIS
Šeimos gydytojas ir chirurgas
Family medical clinic
10811 W. 143 St. Orland Park, IL 60467
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-460-2500

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingsley Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
GREGORY SUEZLE, MD
SCOTT GREENWALD, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, vėžio, sužeidimų darbotvėrė bei kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-726-0800
Elgin: 847-288-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutelkys dantis už prieinamą kainą. Siunčiamu kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. Vida I. Puodžiūnienė
Healthy Connection
Chiropractic & Rehab
Clinic
Manuelinė ir fizinė terapija, sporto traumų specialistė, nugaros, kaklo ir sąnarių gydymas, galvos skausmai ir migrenos, artritas, diabeto ir vitaminų patarimai.
1000 S. State Street,
Suite 201/202, Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076
Kalbame lietuviškai

Dr. V.J. VASAITIENĖ
Dantų gydytoja
4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

Dr. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

Dr. RIMAS NOVICKIS
CHIROPRACTIC PHYSICIAN
MANUALINĖ IR FIZIOTERAPIJA, AKUPUNKTURA, nugaros, kaklo, galvos skausmų (ir migrenos), sportinių traumų specialistas
6645 W. Stanley Ave
Berwyn, IL 60402
Tel. 708 - 484 - 1111
Dirbame kasdien, savaitgaliais – susitarus. Kalbame lietuviškai.

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #410S
Tel. (773) 884-7960

Cardiac Diagnosis, LTD.
6417 W. 87 St.
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-233-5630

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Dr. VILJA KERELYTĖ
Amber Health Center
Stuburo, sąnarių ir raumenų gydymas, chiropraktika, manualinė terapija, akupunktūra.
6420 W 127 St #106, Pales Hts, IL 60463
Tel. 708-239-0909
Kalbame lietuviškai, Valandos susitarus.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŲNAS
VIDAUS LIGOS
Prilaima MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien, išskyrus sekmadienį

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslių ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 468-6990

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos auglius, žaizdas ir išsipletusias kojų venas. Kosmetinė chirurgija.
333 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUSRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingsley Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. Tel. 773-471-3300

Dr. DANA M. SALIKIS
Dantų gydytoja
38 Oak Creek Plaza
Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
Valandos pagal susitarimą

PATIKLUMAS IR NEPATIKIMUMAS

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Patiklumas po dešimtmečius trukusio sovietinio mulkinimo, akivaizdus melo, kurio pagalba ir buvo diegiama komunistinė ideologija, atgauta nepriklausomybė, sąžinės ir žodžio laisvė, regis, turėjo paskatinti blaivesnį vertinimą, kritinę mąstyseną, įžvalgumą. Deja, taip nenutiko; visuomenė įpratinta prie žavinčio melo, tiesos žodžio girdėti nenori, nes jai mielesnis gražus melas, nei liudnesnė tiesa. Prievartinis patiklumas virto natūralia būsena, melagystę skatinančiu veiksmu. Su melu versle toli nenuvažiuosi, greit bankrutuos, tačiau politikoje, jei ji tampa verslu, maskuotu veikimu, politiniai vertei gali ne tik duoną pelnyti, milijonieriais tapti, bet ir valstybės likimu prekiauti. Daugelis veikėjų į politiką eina ne tautos ir jos valstybės idealų vedami, o asmeninių, grupuotės ar kitos valstybės interesų vedami.

Žinome, kad, jei žmogus pats sako tiesą, to paties tikisi iš kito, todėl patiklumas savaime nėra bloga savybė, tačiau, susidūrusi su kita, neigiamą nepatiklumo savybę, gali tapti neganda. Jei būtis reikaluose per patiklumą žmogus gali būti prigautas, prarasti tam tikras

medžiagines vertybes, politikoje per patiklumą galima pažeisti ar prarasti valstybingumą. Todėl renkant ar skiriant asmenis

baigčiai, verta patikliesiems rinkėjams kai ką priminti, nes, kaip parodė pirmasis prezidento rinkimų ratas, žavintys vienos

pasiūlytą moratoriumą Lietuvos nepriklausomybei primygtinai siūlė Seimui priimti ir tik įžvalgaus bei išmintingo tuometinio valstybės vadovo Vytauto Landsbergio dėka, moratoriumas, kuris galėjo virsti nepriklausomybės praradimu, nebuvo priimtas.

Neturime pamiršti kandidatės ir prezidentus artimų ryšių su Vokietijos piliečiu, Kremliaus agentu Algiu Klimaičiu (Kliugieriu) bei „Šatrijos“ bylos. Jei prieštaringi teismų sprendimai neva išteisino K. Prunskienę dėl jos pasizadėjimo bendradarbiauti su KGB, tai jos lojalumas Lietuvos valstybei akivaizdžiai yra pažeistas.

K. Prunskienės laikysena prezidento R. Pakso apkalto metu, pastarojo veiksmų teisinimas, netenka abejoti, buvo dėl pastarojo glaudžių ryšių su įtakingais Rusijos asmenimis. Naudojimasis R. Pakso palaikymu dabartiniuose prezidento rinkimuose taip pat žeidžia kandidatės politinį patikimumą.

Patiklumas nepatikimai kandidatėi ir prezidentus Kazimirai Prunskienei gal ir negresia nepriklausomybės praradimu ar tiesiogine Rytų agresija, tačiau politinės klampynės, kokią neseniai išgyvenome, tikrai neišvengtume.

K. Prunskienė Kremliaus pasiūlytą moratoriumą Lietuvos nepriklausomybei primygtinai siūlė Seimui priimti ir tik įžvalgaus bei išmintingo tuometinio valstybės vadovo Vytauto Landsbergio dėka, moratoriumas, kuris galėjo virsti nepriklausomybės praradimu, nebuvo priimtas.

į atsakingas pareigas valstybėje, turi būti tikrinamas, vertinamas jų patikimumas ir lojalumas valstybei. Kadangi šios vertybės neturi apčiuopiamų matavimų vienetų, jų nenustatinėja net teismai, pati pilietinė visuomenė pagal politikų kilmę, praeities ir dabarties veiklą turi vertinti ir juos priimti arba atmesti rinkimų metu. Kol atgavusioje nepriklausomybėje Lietuvoje tebėra neišgudytas ir nesuteiktas pilietinė visuomenė, per visuomenės apšviatą, abejingumą ar naivų patiklumą į didžiąją politiką pakliūna nepatikimi ar abejotino lojalumo piliečiai.

Artėjant prezidento rinkimų

kandidatės, pažadai bei užuojautos, daugeliui patraukė. O taip neseniai tokius pat pažadus ir užuojautas jie girdėjo iš Rolando Pakso.

Kazimira Prunskienė, 1990-1991 metais eidama premjerės pareigas, itin atsakingu valstybės atkūrimo metu pasirodė kaip politinė vertė (dalino tuomet labai paklausius lengvųjų automobilių paskyras), veike ypatingo palankumo Rusijai kryptimi, 20-čia kartų pakėlus maisto ir pramonės prekių kainas, tiesiogiai išprovokavo jedinstveninkų maištą, kuris kėsinosi išvaikyti Atkuriamąjį seimą.

K. Prunskienė Kremliaus

LIETUVOS IR SLOVAKIJOS PARALELĖS — RUSIJOS ŠEŠĖLIS

RASA JUKNEVIČIENĖ

Rasa Juknevičienė

Gegužės 28 - birželio 2 d. Seimo NATO komiteto narė Rasa Juknevičienė, kartu su Seimo delegacija, buvo išvykusi į Slovakiją, Bratislavą, kur vyko NATO parlamentinės asamblėjos sesija. Grįžusi Seimo narė papasakojo apie NATO posėdžio darbą ir pasidalino įdomiomis Slovakijos ir Lietuvos gyvenimo paralelėmis.

Bratislavoje vykusioje NATO parlamentinės asamblėjos sesijoje pirmą kartą Lietuva dalyvavo kaip tikra NATO narė, t.y., ir kaip NATO parlamentinės asamblėjos narė su balsavimo teise. Iki šiol mes buvome asocijuoti nariai, galėdavome dalyvauti diskusijose, bet negalėdavome balsuoti ir būti vadovybės nariai. Tuo ši sesija buvo ypatinga.

Man teko kalbėti civilinių reikalų komitete, taip pat gynybos komitete. Gynybos komitete uždaviau klausimą Slovakijos gynybos ministrui, prie to klausimo prisijungė Lenkijos Senato pirmininkas Pastuszek, apie Ukrainos ateitį. Slovakija yra Ukrainos kaimynė, ir mums Europoje labai svarbu, kokių kelių pasuks Ukraina: ar toliau integruosis į Europą, ar ją sugrębs praryti Rusija. Civilinių reikalų komitete buvo nagrinėjama įdomi tema, susijusi su Baltarusija. Posėdyje dalyvavo Tėvynės Sąjungos partnerio — Baltarusijos liaudies fronto lyderis Vincuk Večorka. Po pranešimo jis buvo šurkščiai, tiesiog chuliganiškai puolamas rusų delegacijos atstovų. Nacionalinės partijos „Rodina“ narys, teisindamas A. Lukašenką dėl to, kad šis uždarė

visas baltarusiškas mokyklas, pasakė, kad baltarusių kalba yra be ateities, — man net sunku išversti rusišką išsireiškimą „tupikovyj jazyk“. Tai sukėlė daugelio dalyvių pasibaisėjimą. Taigi ateityje Lietuva, kartu su Lenkija ir kitomis valstybėmis, turėtų suvaidinti svarbų vaidmenį kaip ekspertai Baltarusijos, Ukrainos, Kaukazo klausimui.

Atrodo, kad Vakaruose lieka vis mažiau naivumo dėl Rusijos pasirinkto kelio. NATO parlamentinėje asamblėjoje veikė speciali NATO-Rusijos taryba. Joje Rusijai yra suteikta išimtinė teisė išsakyti, teikti šūlymus. Vis daugiau NATO valstybių parlamentų delegacijų narių supranta, kad Rusijos elgesys kartais tampa nepažįstamas. Vadovybės komitete buvo išsakyta nuomonė, kad reikia labai griežtai reaguoti ir į Rusijos išpuolius prieš Baltijos valstybes. Rusijos atstovai, ypač V. Žirinovskis, šurkščiai pasisakė, puola, niekina, žemina, menkina, nepagrįstai mus kaltina. Vakarėčiai tokiais dalykais yra pasipiktinę ir žada to netoleruoti. Matysime, kaip seksis toliau.

Teko ir susipažinome su kraštu, turinčiu panašią istoriją ir patirtį sovietinės okupacijos metu. Nors tuometinė Čekoslovakija, žinoma, buvo laisvesnė už Lietuvą, bet pasekmės labai panašios.

Slovakijoje jaučiamas žmonių nusivylimas, galima pastebėti labai panašius bruožus į lietuvišką nostalgiją. Daug žmonių mano, kad anksčiau viskas buvo geriau. Tai rodo balsavimo rezultatai. Neseniai vyko prezidento rinkimai, kurių metu vos nelaimėjo Europos ir NATO prišininkas Mečiaras. Taip pat būdingas bruožas — naujų populistinių partijų susikūrimas prieš pastaruosius parlamento rinkimus. Nelengvas perėjimas prie rinkos ekonomikos — dideli skirtumai tarp turtingųjų ir skurstančiųjų ir tarp regionų.

Nors Slovakija neturi bendros sienos su Rusija, tačiau turi neilgą sieną su Ukraina, viena iš NVS valstybių. Rusija turi interesų ir Slovakijoje, svarbiausioje srityje — energetikoje. Vyksta „Slovakijos energijos“ privatizavimas, ir ten labai aktyviai dalyvauja Rusijos RAOS. Panašūs dalykai vyksta su atominė energetika. Slovakai turi keletą atominų elektrinių, jiems lygiai taip pat derybose su ES reikėjo spręsti klausimus dėl sovietinių reaktorių uždarymo. Šiandien vyksta diskusijos, ar bus statomas naujas, modernus reaktorius.

Dar vienas įdomus bendras bruožas — Rusijos specialiųjų tarnybų veikla. Neseniai Slovakija iš šalies išsiuntė Rusijos diplomata, kuris užsiėmė neleistina veikla. Rusija atsakė tuo pačiu. Tačiau vienas dalykas, kuris mus pakelia ir aukštesnę vietą, tai specialiųjų tarnybų veikla. Man teko susipažinti su informacija Slovakijos spaudoje apie tai, kad neseniai parlamente vyko debatai uždarame posėdyje. Naujai paskirtas saugumo departamentas (Slovakijos žvalgybos tarnybos) vadovas apžvelgė padėtį, kuri susikomplicavo todėl, kad neseniai slovakai buvo priversti pakeisti žvalgybos vadovą. Buvo labai daug problemų, susijusių ir su civilinėmis, ir su karinėmis žvalgybos tarnyba. NATO parlamentinės asamblėjos sesijos išvakarėse buvo pakeistas karinės žvalgybos (Lietuvoje būtų Antrasis departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos) vadovas.

Kodėl taip atsitiko, galima spręsti iš Lietuvos žinomo britų žurnalo „James Inteligentes Digest“ (šis leidinys, rašęs apie problemas, susijusias su susikompromitavusio prezidento Rolando Pakso istorija, neseniai buvo cituojamas „Lietuvos rytė“) straipsnių. Apie Slovakiją buvo rašoma, kad Slovakijos žvalgybos tarnyba buvo įtraukta į nelegalią prekybą ginklais,

kad ji turėjo ryšių su buvusiais KGB agentais, ir, kas draudžiama demokratinėse kraštuose žvalgyboms, — buvo užverbavusi žurnalistas. Spėju, kad dėl to, jog Slovakija tapo NATO nare, o valstybių žvalgybos tarnybų bendradarbiavimas su NATO yra būtinas, Slovakija turėjo žengti rimtus žingsnius, apsiavardinti ir pakeisdama vadovybę. Lietuvos Rusija taip gliai nesugebėjo paveikti, bet per Rolando Pakso akivaizdžiai siekė įtakoti mūsų specialiasias tarnybas, infiltruodama savus žmones.

O šiaip Slovakija, kaip ir Lietuva, labai keičiasi. Tie delegacijos nariai, kurie buvo lankę ten prieš dvejus metus, sakė, kad pokyčiai — didžiuliai: sutvarkytas senamiestis, gatvės, namai, keliai. Gal buvo susitvarkyta prieš asamblėją, bet ir ukių augimo skaičiai rodo, kad padėtis gerėja, nors, kaip sakiau, žmonėse daug nepasitenkinimo. Beje, tokios pat nuotaikos ir Čekijoje. Kelionėje teko pavyrti kelių laikraščius, kur aprašomi atvejai, kaip čekai po gegužės 1-osios, valstybės įstojus į ES ir atsivėrus sienoms, puolė į Dubliną, Londoną, ir dabar sėdi ant lagaminų geležinkelio stotyse, laukdami pinigų grįžti atgal. Taigi, ligos tos pačios, kaip ir Lietuvoje. O Europos Parlamento rinkimai visur vyksta vangiai, prognozuojamas žemas rinkėjų aktyvumas ir Vakarų Europoje.

Pati Slovakija — graži šalis, daug pilių. Tai turizmui tinkamas kraštas, labai skanus alus, neblogas slovakų vynas, bet restoranuose maisto kokybė, lyginant su Vilniaus restoranais, drįsčiau sakyti, yra blogesnė. Vilniuje aptarnavimas — aukštesnio lygio. Gal ten restoranų darbuotojai turistų yra labiau išlepinti. Kraštas perspektyvus, manau, kad lietuviams ir slovakams vieniems ir kitus verta atkreipti daugiau dėmesio.

Parengė A. V. Škiudaitė

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Lazda turi du galus

Keisti šiemet orai — pasizymintys nenuseklumu, staigiais pokyčiais ir stichinėmis nelaimėmis. Keista ir kone viso pasaulio politika — kivičiai, korupcija, melas, žiaurūs puolimai ir jokios logikos nepaisymas lydi tiek tarptautinę, tiek įvairių valstybių vidaus politiką.

Stabtelėkime dar kartą ties Lietuva. Rytų priešlaikinių Respublikos prezidento rinkimų antrasis ratas. Rodos, per daugiau kaip 14 nepriklausomo gyvenimo metų (juolab vykstant nebe pirmiems rinkimams) ir politinės partijos, ir eiliniai Lietuvos piliečiai galėjo šiek tiek susigaudyti, kaip demokratinėse šalyse vykdomi balsavimai bei rinkiminės kampanijos. Tačiau iki tokio išprusimo lietuvių tautai toli gražu. O galbūt vien dėl to, kad kažkas „iš šalies“ į ausį snabzdą tiesiog absurdiškus patarimus, kaip „nugalėti varžovą“ ir laimėti prezidento kėdę...

Štai šią savaitę sukrėtė žinios, kad keturiuose įtakingiausių, buvusio prez. R. Pakso nušalinimą bei apkaltą rėmusių, partijų būstinėse padaryta netikėta krata. Ir dar vienas „sutapimas“: visos tos partijos pasisakė rinkimuose remiančios Valdą Adamkų!

Nesupraskime klaidingai: kratos padarytos „legaliai“, pareigūnai buvo apsiginklavę visais reikiama dokumentais ir, kaip Specialiųjų tyrimų tarnybų vadovas V. Junokas pareiškė: „Mes tik dirbame savo darbą...“ Kodėl būtent šiuo metu taip sukruto STT veikla, iš kur tas „uolumas“? Kaip teigė Teisės universiteto profesorė, Lietuvos žmogaus teisių centro direktorė T. Birmontienė, „STT veiksmams truksta pratingumo kriterijaus“.

Jeigu tik tokia problema, tai nieko baisaus. Nuo „protingumo kriterijaus“ stokos Lietuvoje niekas nėra apsaugotas (net buvę universitetų rektorai), ypač kai kurie „politikos rėksniai“. Jų „kojos ir burna įkišimo“ atvejus gerai žinome ir mes. Tad atleiskite, jeigu netikime visais pasiteisinimais bei pasiaiškinimais, kad STT — visai nekaltai — tik atlieka savo eilines pareigas, na, o kai kurių dokumentų paėmos iš partijų būstinių, dar nereikia, kad kažkas jose nemaloniai kviepa.

TREMTINIO MEMUARAI

RIMAS ZUBAUSKAS

Nr.1

ĮŽANGA

Žvelgiant į praeitį, atrodo, didesnę gyvenimo dalį esu praleidęs ne laisvėje, bet tremtyje. Gal tai todėl, kad 16 metų atkarpą įsiterpė į bene reikšmingiausią žmogaus vystymosi laikotarpį. Bandysiu surinkti to tremties laikotarpio nuotraukas, kurios dar užsiliko atmintyje jau gyvenimo pabaigoje.

Išvežimas

Gyvenau A. Panemunėje, tuomet Kauno priemiestyje, kur tėvas 1930 metais pastatė dviaukštį medinį namą netoli Panemunės tilto. Mūsų šeima — trys: tėvai ir aš, vienintelis vaikas. Tiesa, gyveno ir tėvo sesuo, 1881 m. gimimo. Tačiau ji tvarkėsi atskirai, ir turėjo atskirą kambarėlį, tam pačiam antram aukšte, kur ir mes gyvenome. Pirmam aukšte gyveno nuomininkai, daugiausia jaunos karininkų šeimos.

Tačiau, kai atžygiavo svetima kariuomenė 1940 m., viskas greitai keitėsi. Pirmame aukšte greit lietuvių karininkų visai neliiko. Mes ir patys susispaudėm į du kambarius, nes buvo kalbama, kad rusų kariuomenei truksta butų. Patalpos bus reikalingos, gyventojai iškeliami ir butai užimami naujų gyventojų, t.y. rusų karininkų.

Greitai taip ir įvyko. Keistai atrodė nauji gyventojai, ypač karininkų žmonos. Rengėsi jos kaip mūsų kaimo darbininkės, ar blogiau. Joms buvo keista matyti, kad turim tiek rūbų ir valgomosios įvairių maisto. Mano tėta, kurios kambarėlis siejosi su nuomininkų, susipažino su vieno karininko žmona. Ši, prisigėrusi tarybiniam etiketui, nenuspėję savo nuostabos: „Iš kur jūs taip daug visko turite? Atrodo, lyg čia būtų „Mazojis Amerika“. Tėta, tarnavusi vaikų ligoninės buhalterijoje, dirbo iki 4 val. popiet, bet po okupacijos darbo laiką prailgino. Darbo nepridėjo, todėl reikėdavo vaidinti, kad kažką naudingai daro, variant knygų lapus visai be reikalo. Einant namo Laisvės alėja, ji matydavo parduotuvių vitrinose sudėliotus naujus paveikslus, vaizduojančius gyvenimą skurdų, su pavadinimu „U nich“ ir greta — gyvenimą prabangų, su užrašu „U nas“. Taigi, nenuostabu, kad karininko žmona buvo sukrėsta, matydama atvirkstinį vaizdą realybėje, tik keista, kad, gyvendama nuo-

čia dera prisiminti rusišką posakį: „Parodykite žmogui, o straipsnį rasime“. Ar ne taip dirbo NKVD, vėliau KGB? Ar ne pagal tą posakį „atrado straipsnį“ tukstanciams lietuvių, atsiderusių tremtyje, kalėjimuose, kankinamų, teisiųjų, žudomų? (Prisiminkime, kad ta genocidiška bolševikų veikla prasidėjo kaip tik birželį.)

„Šios dienos įvykiai, kai STT agentai įsiveržė į keturių, apkaltą rėmusių, partijų būstines, yra aiškus ženklas, kad Lietuvos demokratija atsidūrė pavojuje. Tokie veiksmai, likus trim dienom iki rinkimų, negali būti vertinami kitaip, kaip sąmoningas bei suplanuotas veiksmas, siekiant įnešti sumaištį šalies viduje, pakirsti pasitikėjimą mūsų valstybe bei įtakoti prezidento rinkimų rezultatus“, — teigė V. Adamkus savo šios savaitės antradienio vakare išplatintame pareiškime.

Matyt, tie jo žodžiai kai kam krito tiesiai į širdį. K. Prunskienė tvirtai „atsiribojo“ nuo bet kokios atsakomybės dėl STT įvykių „žygių“, paneigdama, kad teisėsaugos pareigūnų veiksmai jai gali būti naudingi, nes krata padaryta V. Adamkų remiančių partijų būstinėse, tad sukelia įtarimą jų veiklos skaidrumu. Premjeras A. Brazauskas užsiminė, kad tai „gali paveikti rinkimų rezultatus. Labai gaila, kad tokie dalykai daromi prieš rinkimus...“ O taikliausiai pasisakė V. Landsbergis: „Tai ženklas, jog suinteresuotos jėgos, taip pat užsienyje, rimtai susirūpinę, kad K. Prunskienė gali nelaimėti rinkimų“. Čia ir atsiskleidžia, antrasis lazdos galas: kad valstybėje griebiamasi tokių veiksmų, kad galbūt sumažintų balsuotojų pasitikėjimą vienu kandidatu, pasipiktinę žmonės nukreips į jį savo simpatijas.

Lietuva stovi prieš sprendimą: arba pabaigti visuomenės gyvenimo reformą ir pasiekti, kad Lietuvos socialinė sąranga daugiau ar mažiau atitiktų įprastąją Vakarų demokratines šalyse, arba tęsti pokomunistinius eksperimentus, tikintis išlošti iš Putin malonės. Pažvelkime į bet kurią Vakarų valstybę ir palyginkime su kuria pokomunistine šalimi. Akivaizdžiai pamatysime tų eksperimentų pasekmes.

lat melagingos propagandos apsuptyje, turėjo slapta nuomone apie svetimą ir priešišką valstybę, kaip gerovės kraštą, — Ameriką.

Taip susispaudė ir su baimė, naujųjų „nuomininkų“ apsuptyje praleidom metus. Tėvas jau neadvokatas, tačiau jį dirbo savo kontoroje Kaune, Maironio gatvėje, bet jau juriskonsultu. Ėjo šnekos apie būsimus vežimus, bet mes nieko priešiško nebuvom padarę, todėl tremties, atrodo, turėjom išvengti (o klydome).

Anksty 1941 birželio rytą, švintant, prabudau nuo trenksmo į duris, triukšmo ir garsių kalbų koridoriuje. „Kelkis!“ kažkas suriko ir staiga pašokau, jausdamas pavojų. Pamačiau tris svetimus vyrus. Vienas jų su šautuvu. Kol tėvai aiškinosi, greit apsirėgiau ir net palta apsisivilkau. Užsidėjęs kepurę, pažvelgiau į veidrodį iš įpratimo, lyg prieš išvažiuojant į Kauno kiną. Tėvai gi nekrepė jau ir mane jokio dėmesio, mama nepažiūrėjo, ar aš buvau išbalęs, ko kitu atveju nebūčiau išvengęs, nes buvau gerokai palepintas, būdamas vienintelis vaikas, kaip sakė, „vienturtis“. Buvo slogi atmosfera, tėvai negalėjo staiga atsakyti į griežtus klausimus: „Kam paliekame savo turtą, išvardijant baldus, rūbus ir viską, ką turėjome“. Su savim leidžiama paimti ribotą kg. skaičių daiktų, o kitus perduoti, nurodant asmenį. Apie tai nebuvau pagalvota. „Greičiau, greičiau, mašina laukia prie durų“, — vis ragino nekviestieji „svečiai“.

Pagalčiau viskas buvo surašyta ant popieriaus ir pasirašyta.

Apėjo visus kambarius. Mano tėta Barbora, (vadinama tėta Balė) jau turėjo 60 metų. Ji nebuvo įtraukta, bet pasilikti viena kažkodėl nenorėjo.

Taigi ir ją kartu su mumis į kelionę priėmė. Dykai. Susikrovė ir jį savo rūbelius, kiek panešti galėjo, ir visi su savo mantom nusileidom ilgai kelionei į kažin kur. Supratom, kad į šiaurę, nes buvom raginami pasiimti šiltus rūbus.

Gatvėje prie namo stovėjo sunkvežimis „palutorka“, kuris laisvai sutalpino daiktus ir mūsų šeimą iš keturių žmonių. Tėvas, atsimeinu, sėdėjo ant kažkokio maišo nusimines, bet nesutrikęs. „Kaip manai, kur visus dabar veš?“ paklausė manęs, šalia sėdinčio. „Nežinau, turbūt sušaudyti“, — atsakiau lyg juokais.

Bus daugiau

MŪSŲ ŠEIMOSE

Dr. Genovaitės ir dr. Algirdo Maciūnų 65 METŲ VEDYBŲ SUKAKTIS

Dr. Genovaitė ir dr. Algirdas Maciūnai 2004 m. birželio 25 d. šventė 65 metų vedybų sukaktį.

Dr. Genovaitė ir dr. Algirdas Maciūnai yra išgdyti nepriklausomos Lietuvos aukštųjų mokyklų. Jie jose įsigijo mokslo laipsnius ir profesijas, ir, svarbiausia, vertybes, kuriomis rėmėsi visą gyvenimą. O tai buvo meilė Dievui, tėvynei, šeimai ir žmonėms. Kaip ir daugeliui jų kartos lietuvių, Antrasis pasaulinis karas, sovietų ir vokiečių okupacijos, nutraukė normalų gyvenimą, ir 1944 m. dr. Maciūnus nubloškė į Vokietiją, vėliau į JAV.

Dr. Maciūnai užaugino ir mokslus išleido keturis vaikus. Danutė gimė Lietuvoje, yra vaikų ligų gydytoja. Gražina gimė Vokietijoje, turi daktaro laipsnį chemijoje. Jūratė gimė Vokietijoje ir yra aplinkos apsaugos mokslininkė. Robertas gimė Amerikoje, yra neurochirurgas, dirba vienoje ligoninėje Clevelande ir yra neurologijos profesorius Case Western Reserve University, Cleveland.

Dr. Maciūnai džiaugiasi ir šešiais anūkais: penkiais berniukais ir viena mergaite.

Dr. Genovaitė Maciūnienė baigė Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą odontologijoje 1941 m. Jinai pora metų dirbo kaip dantų gydytoja Lietuvoje ir Vokietijoje, tačiau Amerikoje reikėjo auginti ir rūpintis šeima.

Dr. Algirdas Maciūnas baigė Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakultetą 1936 m. Kaip gabus chirurgas, jis dirbo prof. dr. V. Kuzmos asistentu. Prof. dr. V. Kuzmai 1942 m. staiga mirus, dr. Maciūnas Medicinos fakulteto Tarybos buvo paskirtas pirmos chirurginės klinikos vedėju, ir chirurgijos profesoriumi. Tas pareigas dr. Maciūnas be pertraukos ėjo iki 1944 m. birželio mėn., kai, artėjant prie Kauno sovietų armijai, turėjo su šeima pasitraukti iš Lietuvos.

„Pasitraukė su dukrele Danute ant rankų ir diplomais kišenėse, o šiaip nieko neturėjome“ — prisimena dr. Genovaitė.

Vokietijoje kurį laiką gyveno Dreźnie, vėliau pavyko pasiekti Augsburgio apylinkes, kur ir sulaukė 1945 m. karo pabaigos.

Augsburgas buvo amerikiečių zonoje. Jame susirinko daug pabėgusių nuo sovietų ir karo. Dr. Maciūnas susipažino su vienu latviu profesorium, dirbusiu vertėju pas Amerikos armijos kapitoną dr. Garland, kuris rūpinosi DP pabėgėlių sveikata. Dr. Garland ir UNNROS pastangomis, buvo įsteigta 750 vietų ligoninė, kur dirbti buvo pakviestas ir dr. Maciūnas.

Dr. Maciūnas „Hospital for Displaced Persons“ dirbo kaip 150 lovų chirurginės klinikos viršininkas, kur buvo atlieka-

Dr. Genovaitė ir dr. Algirdas Maciūnai 1939 m. Kaune.

ma daug operacijų. Turėdamas gerus ryšius su amerikiečiais, dr. Maciūnas sudarė galimybę toje ligoninėje dirbti daugiau kaip 15 lietuvių gydytojų. 1949 m. gegužės mėn. dr. Maciūnas su šeima atvyko į JAV, į Čikagą. Pirmieji dveji metai buvo labai sunkūs, nes staizistų atlyginimai buvo labai maži, o reikėjo išlaikyti šeimą.

1951 m. dr. Maciūnas išlaikė egzaminus ir gavo teisę dirbti kaip gydytojas Illinois valstijoje. Kurį laiką jis dirbo „Southtown Hospital“ su dr. Cleminson, kaip chirurgas, tačiau po kurio laiko jis iš tų pareigų atsisakė.

1957 m. dr. Cleminson išvyko į Kaliforniją ir paliko įgijimą savo advokatui Sh. Stone parduoti ligoninę. Advokatas Stone žinojo dr. Maciūną, kaip gerą ir sąžiningą chirurgą, ir pasiūlė jam kartu perimti „Southtown ligoninę“, pasikviečiant ir partnerius De Moon kaip administratorių. Dr. Maciūnas sutiko ir 1958 m. sausio 1 d. ligoninė buvo perorganizuota į „Central Community Hospital“.

Dr. Maciūnas joje dirbo, kaip chirurgas ir medicinos direktorius.

1966 m. dr. Maciūnas su partneriais pastatė dar vieną ligoninę „Glendale Hospital“. Dr. Maciūnas baigė dirbti, kaip chirurgas 1985 m. liepos 1 d., tačiau ir toliau dirbo abiejose ligoninėse, kaip medicinos direktorius.

1991 m. abi ligoninės buvo parduotos. Advokatų patarimu, gautos lėšos buvo sudėtos į 3 fondus, kurie galėtų duoti „tax

free grants“ organizacijoms, kurios:

1. turi dirbti pagal griežtas IRS taisykles;
2. turi būti registruotos Amerikoje;
3. turi turėti specialų IRS numerį;
4. turėti savo advokatą dėl legalių problemų sprendimo.

Čia ir pasireiškė dr. Genovaitės bei dr. Algirdo Maciūno Lietuvoje išgdytos vertybės. Užauginę ir mokslą davę savo vaikams, dr. Maciūnai tyliai nesigarsindami pradėjo šelpiti savo tėvynę Lietuvą ir pagalbos reikalingas organizacijas. Dr. Maciūno tvarkomas fondas (foundation) galėjo duoti „grants“ eilei organizacijų, bet taip pat galėjo panaudoti Lithuanian Catholic Relief Fund, BALFą, marijonų, jėzuitų ir pranciškonų ordinus ir t.t., kurie galėjo pasiūlyti pinigų į Lietuvą. Taip buvo sušelptos katalikiškos mokyklos, mokyklų neturtingi mokiniai, kardinolo A. J. Bačkio įsteigta Vilniuje valgykla vargstantiems neturtingiems žmonėms ir t.t.

Dr. Genovaitės ir dr. Algirdo žodžiais: „Didelė laimė, kad iki dabar buvo galima pasiūlyti į Lietuvą per 2 milijonus dolerių“.

Dr. Maciūnas sako, kad žmonės gyvena pagal Dievo malonę. Mes tik galime džiaugtis dr. Genovaitės ir dr. Algirdo Maciūnų 65 metų bendro gyvenimo sukaktimi, gerbti Juos už Jų labdaros darbus Lietuvai, ir linkėti Jiems bei Jų šeimai dar daug Dievo malonės metų.

Dalia Augūnas

IŠKILIOJI LIETUVĖ MOTERIS — 2004

Pagal tradiciją, pradėtą 1970 metais, Amerikos Lietuvių moterų sąjunga šimet pasirinko **Elzbietą Oną Liudžiuvienę**, iš New Britain, Connecticut, šiam pagerbimui.

Nuo pat jaunystės Elzbietą pasekė močiutės bei tėvėlių meile Lietuvai ir jos tradicijom. Kaip ir daugelis moterų, norėdama padėti vargstantiems ar kokiui nors būdu garsinti visą, kas lietuviška, niekada neatsisakydama, stoja į darbą. O tas darbas gali būti nelabai reikšmingas arba ypatingai svarbus.

Elzbietą priklauso keliom organizacijom parapijoje, taip pat Lietuvos Vyčiam, yra atlikusi įvairias pareigas. Turinti gražų balsą, yra koncertavusi arti ir toli. Kai dainuoja, kur galbūt yra lietuviškai nesuprantančių, išverčia žodžius angliškai, kad klausytojai suprastų, apie ką dainuojama.

Su vyru Juozu dainuoja Šv. Andriejaus parapijos chore 47 metus. Taip pat yra Lietuvių

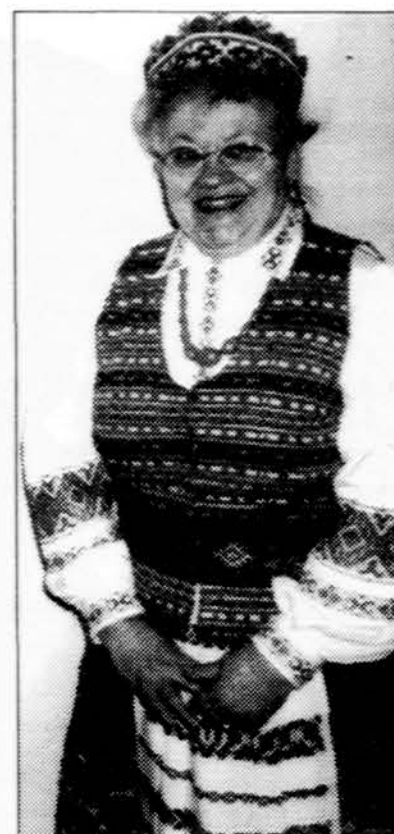
Bendruomenės narė 47 metus, dabar atliekanti revizoriaus pareigas. Savo parapijoje penkerius metus mokė religiją jaunamiečiams.

Kur tik yra proga lietuviams pasirodyti, Elzbietą pirmąja, ypač Kaledų proga puošti eglaitę šiaudinukais, vadovauja šiaudinukų darymo klasėms, o jos pagaminti šiaudinukai, puošė Kaledų eglaitę New Britain meno muziejuje.

Juozas Liudzius yra pagarsėjęs raguolių/šakotų kepėjas. Jo kepiniai yra siunčiami per visą Ameriką.

E. Liudžiuvienės pagerbimas įvyks rugsėjo 5 d., pradedant šv. Mišiomis Šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje 11:30 v. r. Po Mišių bus pietus parapijos salėje. Renginio ruošimu rūpinasi ALRK moterų sąjungos I-jos vicepirm. Kathryn Urban, Harthford 17-tos kuopos pirmininkė. Telefonas: 860-529-6602.

Dalė Murray,
Centro vald. pirm.

Elzbietą Oną Liudžiuvienę — Iškilioji lietuvių moteris 2004 m.

Algis Grigas – dainininkas verslininkas

Kiekvienas tautietis vyko Amerikon, ieškodamas laimės ir norėdamas prisigventi.

Vieni nuo pat atvykimo dirbo sunkų, mažai apmokamą darbą, tačiau dirbo – lietuviui nebūdinga tinginėjoti. Kai uždarbiai, nors ir maži, bet, padauginus iš keitimo į litus koeficiento, būdavo didesni nei Lietuvoje, tad dirbo ir lėtai turtėjo, turtėjo ir džiaugėsi, kad čia jo darbo rankos kur kas vertesnės nei tėvynėje.

Labiau išsilavinusieji ieškojo mokslo ir kėlė kvalifikaciją, išsilavinimo lygį, – kas suteikė teises ir aukštesnį ir brangiau apmokamą pareigų gavimą, – ir greitesnį turtėjimą.

Prie pastarųjų galima būtų priskirti ir mano pašnekovą **Algį Grigą**, kuris gimęs ir augęs Lietuvoje – Kaune, Amerikon atvyko tuojau po Antrojo pasaulinio karo. Iš tėvėlių paveldėjo labai gražų balsą, kurį lavino konservatorijoje, o vėliau dainavo, galima sakyti, visuose pasaulio geriausiuose operos teatruose su visais garsiaisiais operos dainininkais ir dainininkėmis.

– **Pone Algi, klausiu pašnekovo, kuris iš Jūsų gabumų labiau dominavo?**

– Jaunystėje, aišku – muzika ir dainavimas. Žinote, kai jausdavau, jog balsas veržėsi ir norisi dainuoti, ir dainuoti, norisi pakęstis vis naujas ir naujas partijas, dainuoti vis su geresniais ir geresniais partneriais, – tuomet nebuvo įmanoma sustoti ar dairytis: ką Dievas davė – reikėjo skubiai realizuoti.

– **Kiek pamenų. 1990 ar 1991 metais Vilniaus operos ir baleto rūmuose dalyvavote operos „Lituanus“ apie lietuvių patatymus. Tais – išsilavinimo metais – tai buvo grojimas aukščiausiomis tautinio pakilimo ir išsivadavimo stygomis.**

– Ne, šioje operoje nedainavau. Tačiau aš 1990 metais dalyvavau bendrame pasaulio lietuvių – meno meistrų Lietuvos operos jubiliejiniam šventiniame koncerte, tame patame Operos ir baleto teatre, kuriame dalyvavo trys šimtai Lietuvos operos veteranų – visų kartų dainininkų, su nuostabiai patriotine Amerikos lietuvių kompozitoriaus Vlado Jakubėno, specialiai man skirta „Laisvųjų daina“. Ją atlikome drauge, su taip pat Amerikoje išsilavinusiu Dana Stankaitė. Šiame koncerte pirmą kartą lietuvių teatrinėje scenoje vyko tartum karas – susirėmimas tarp Amerikos ir Lietuvos – meno meistrų.

– Gal tai nebuvo karas,

gal tai buvo tik geras noras pasirodyti?

– Virgilijus Noreika su Nijole Ambrazaityte ir su visomis Lietuvos operos baleto teatro pajėgomis – simfoniniu orkestru, choru – tiesiog užgriuvom. Ir mes turėjome atlaikyti jų galingesnes pajėgas kiek galima geresniu dainavimu. Aš iš tiesų labai stengiausi, ir padariau mažą – mažiausiai ketvirtą (iš penkių), ir tuo buvau labai patenkintas. Iki ašarų, dainos sujaukta, žiūrovų salė, džiūgavo, skandavo: „bis-bis“, „Lietuva-Lietuva...“ Jaudinosi jie, labai jaudinosi ir aš, – tai buvo didžiausio susijaudinimo momentas per visą mano kūrybinį kelią. Viskam turi būti savas metas: jaunystei – daina, scena, o vyresniam amžiui – verslas – protinė veikla, panaudojant įgytą patirtį.

– **O dabar apie antrąją Jūsų kūrybinio gyvenimo dalį – turizmą.**

– Turizmas – tai taip pat didelis kūrybinis darbas, susijęs su giliu dalyko žinojimu: čia ir ekonominės žinios, čia ir gilus turistinių vietų pažinimas, čia ir visos paslaugos – viešbutinės, pramoginės, atrakinės ir fizinio bei dvasinio poilsio sukūrimas.

– **Kaip Jūs taip drąsiai atėjote į šį verslą. Juk sovietiniais laikais buvote vienas pirmųjų Amerikos lietuvių, pradėjusių organizuoti Amerikos lietuvių keliones į Lietuvą?**

– Tikriausiai mano kelionės, susijusios su koncertine veikla, suteikė pirmąsias žinias apie gražias vietas, architektūrinius paminklus, lankytinas – įdomias vietas – turizmą. Buvau žingeidus ir žinojau, kad, baigus dainininko veiklą, teks užsiimti tuo, kas man artimiausia ir pakankamai pelninga, – pasakojau apie savąjį verslą Algis Grigas, – tad ir įkūriau savo turistinę firmą, kuriai vadovauju ir dabar: International Travel and Consultants Inc.

Per trisdešimt penkerius metus mano firmos dėka ne mažiau dešimties tūkstančių tautiečių apsilankė tėvynėje. Dar tuomet, kai į Lietuvą buvo gana sunku įvažiuoti, aš per „Tėviškės“ draugiją susiradau kelius, kad mano keliauninkai galėtų aplankyti savo gimines, galėtų prisiminti savo jaunystės dienas, tėviškėje jaustis patogiai ir saugiai.

O, išsivadavus Lietuvai, mano firmos dėka, į Lietuvą vykstančias dainų ir šokių šventes, sporto renginius vyko šimtai ir tūkstančiai tautiečių iš Šiaurės Amerikos, Kanados, ir mes jiems visapusiškai padė-

davome kuo geriau Lietuvoje įsikurti ir kuo maloniau praleisti laiką, pabendrauti su giminėmis ir draugais.

Tačiau neapsiribojame tik amerikiečių vykimu į Lietuvą. Darome viską, kad būtų įdomesnis ir kultūringesnis lietuvių išėjimas į Ameriką ir Čikagą buvo atvykusios Lietuvoje žinomos dainininkės – įžymioji ir kuklioji dainininkė Irena Milkevičiūtė – Japonijos konkurso „Čio-Čio sun“ operos Mimi arijo geriausia atlikėja – pasaulinio konkurso – laureatė, „Trys panteros“, „Ažuoliuko“ choras, Vladimiras Prudnikovas, Judita Leitaite, Vytautas Juozapaitis, kiti jauni ir žymūs dainininkai, meno meistras.

– **Kurį laiką gyvenote išsivadavusioje Lietuvoje, ką gero ten nuveikėte?**

– Aišku, pirmiausia kūrėu turizmą naujomis, išsilavinusios Lietuvos sąlygomis.

Myliu vaikus. Tad nutariau suorganizuoti Lietuvos našlaičiams Kaledų senelio šventę. Prisimenate, Lietuvoje sovietų laikais nebebuvo Kaledų senelio, buvo tik Seniai šaltiai su snieguolėmis. Tad aš nutariau sugrąžinti tautiečiams ir jų vaikams Kaledų senelius: per Kaledas į Vilniaus Sporto rūmus sukvietėme per 2,000 našlaičių iš visų Lietuvos miestų ir miestelių, kaimų ir kaimelių. Suorganizavome gražų koncertą ir daug įvairių dovanėlių. Buvo daug džiaugsmo ir linksmybių. Šventėje dalyvavo ir Respublikos prezidentas, ir Seimo nariai.

Prisimenu, viena mergytė iš Devėniškių – tolimiausio Lietuvos kampelio prie Baltarusijos, gavusi Kaledinę dovanėlę, sėdė ir griaudžiai verkia. Ją pastebėjęs, priėjau ir paklausiau: „Mergyt, kas tave nuskrudė?“

0 ji, braukdama ašarėles nuo skruostelių, sako:

„Aš tai gavau dovanėlę, bet mano mažasis broliukas dovanėles negaus, o jis irgi nori apelsinų...“ ir toliau verkia. Pagailo man tų vaikų. Liečiau tai šeimai į tolimąjį Devėniškių kaimą pasiūlyti visą dėžę apelsinų ir bananų, tegul pasižiaugia visi vaikai.

Kurį laiką globojau futbolininkus: parėmėm lietuviukų kelionę į Pasaulio jaunųjų pirmenybes, nupirkom gražią sportinę aprangą.

– **Neseniai grįžote iš Lietuvos. Ką gero ir naujo sukūrėte namuose?**

– Daug metų turėjau savo turistinės firmos kontorą geroje ir gražioje vietoje Čikagoje. Ta-

čiau dabar, įsirengęs geras patalpas savo name, perkėliau mūsų turistinės firmos kontorą į savo namus.

Firma įsisavina naujus maršrutus, organizuoja keliones laivais po Karibų, Viduržemių jūras, po Amerikos ir Kanados gražiausias vietas, taip pat keliones į Vakarų Europą – Italiją, Šveicariją, Austriją, Angliją, Vokietiją, aišku, ir posovietines šalis – ypač į Lietuvą. Gimtasis kraštas labai pagražėjo, įsikūrė gana daug gražių ir nebrangių viešbučių, restoranų Kaune, Vilniuje, Palangoje, Klaipėdoje ir Nidoje, kuriasi labai geras ir įdomus kaimo turizmas, kur ir geras aptarnavimas, ir labai skanus bei švarus lietuviškas maistas. Pradėjome organizuoti nedidelę – šeimininių grupių keliones į Lietuvą ir kitas Europos šalis. Jas lengviau aptarnauti ir suteikti galimybę daugiau pamatyti, susipažinti.

Mes visuomet pasirodė padėti kiekvienam tautiečiui, išgyjant pigiausius kelialapius į Lietuvą ir kitas šalis. Kur tik norite – keliaukite, ką tik norite – pamatykite, mūsų reiklus keliauninkai, poilsiautojai, mes jums pasirėngė nuosirdžiai ir kvalifikuotai patarnauti.

Rūta Grigienė, turizmo vadovė, puikiai organizuoja keliones po Lietuvą ir randa pačius įdomiausius, dar niekieno nevaikščiotus Lietuvos kampelius. Patikėkite: ji pirmiausia pati pabuvoja, pati išstudijuoja naujas vietas, o tik po to siūlo draugams ir naujiesiems kelionių mėgėjams.

Mielai laukiame naujojoje mūsų turistinės firmos, International Travel and Cruise Consultants kontoroje, P. O. Box 277; Palos Park, IL 60464. Tel. 708-361-5400; 800-462-2584; fax 708-361-5410; email:gtichicago@yahoo.com

Parengė
Algirdas J. Vitkauskas

PRENUMERUOKITE „DRAUGĄ“

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Metams JAV – 100 dol.

Metams tik šeštadienio laida 60 dol.

Metams tik „Bičiulystės“ laida 40 dol.

XII-toji Tautinių Šokių Šventė ir Pokyliai

Susipažinimo Vakaras, liepos 2 d. 8 v.v., Navy Pier, Chicago, IL
Šokių Šventė, liepos 3d. 2 val p.p., Allstate Arena, Rosemont, IL
Pokylis, liepos 3 d. 7:30 v.v. Hyatt Regency O'Hare, Rosemont, IL

Bilietus galima įsigyti:

Lietuvėle

5741 S. Harlem Ave.
Chicago, IL 60637
773-788-1362

Pasaulio Lietuvių Centras

14911 127th St., Lemont, IL
Sekmadieniais,
nuo 9:00 v.r. iki 12:00

Seklyčia

2711 W 71st Street
Chicago, IL 60629
773-476-2655

Bilietus galima užsisakyti paštu. Užsakymo formos <http://www.javlb.org/ssvente04> tel 312-375-2095 • fax 312-341-9396 • e-mail audrone@att.net

Bilietus į Šokių šventę taip pat galima įsigyti MILDAS DELI, UNION PIER, MI

Ivairūs lėktuvai erdvėje

VIKTORAS JAUTOKAS

Pereitę metų gruodį minėjome brolių Wilbur ir Orville Wright pirmojo skrydžio lėktuvu šimtmetį. Anksčiau manyta, kad tik daiktas lengvesnis už orą gali pakilti aukštyn. Bet broliai Wright įrodė, kad daiktas, sunkesnis už orą, taip pat gali pakilti. Jų skrydimo sąvoka padėjo pamatus lėktuvo konstrukcijai ir jo valdymui. Įrodė, ką reikia daryti, kad lėktuvui būtų įmanoma pakilti, skristi ir saugiai nusileisti. Broliai, atlikę pirmąjį skrydį, nenuleido rankų, bet vis daugiau ir dau-

ciai augti ne tik Europoje, bet ir Amerikoje. Tuo metu visi lėktuvai buvo viensėdžiai, skrisdavo tik vienas lakūnas. Pirmuoju keleiviu laikomas Charles Furnas, kurį Wilbur Wright, bandydamas 1908 m. savo naują lėktuvą, pasiėmė paskraidinti. Keleiviniai skrydžiai prasidėjo 1914 m. sausio 1 d. Tony Jannus už penkių dolerių mokėstį Floridoje perskraidindavo keleivius per Tampa Bay. Skrisdavo esant palankiam orui – be lietaus, be vėjo, be ruko.

Didesniais šuoliais aviacijos pramonė pradėjo plečtis 1920-1930 metų laikotarpiu.

Netikėtai atsirado, dirbė tuo pačiu metu 2 skirtingose valstybėse, naujo variklio išradėjai – anglas Frank Whittle ir vokiečių Hanz von Ohain. Pirmasis buvo Royal Air Force pilotas, dirbęs instruktoriumi lakūnų mokykloje. Jis paskelbė naujo variklio projektą, kur, įeinantį orą per variklio priekį reikia sumaišyti su kuru, suspausti ir uždegti. Uždegtas kuras veržtųsi laukan per variklio užpakalinę dalį, sukeldamas didelę stūmimo jėgą. Tuo pačiu metu degantis kuras, eidamas per variklį, sukurtų turbiną, kuri vėl suspaustų oro ir kuro mišinį. Tas variklis buvo pavadintas sprausminiu varikliu (jet engine). Gaila, jo idėja niekas netikėjo. Negavęs iš niekur finansinės paramos, savo lėšomis vis tiek suprojektavo ir pagamino Anglijoje pirmąjį sprausminį variklį, kurį 1937 m. laboratorijoje ištyrė. Po kelių metų, įmontavęs jį lėktuvą, išbandė karo aviacijos bazėje. Visą tai stebėję, aukštieji aviacijos karininkai niekaip nepajėgė suvokti, kaip gali skristi lėktuvas be propelerų.

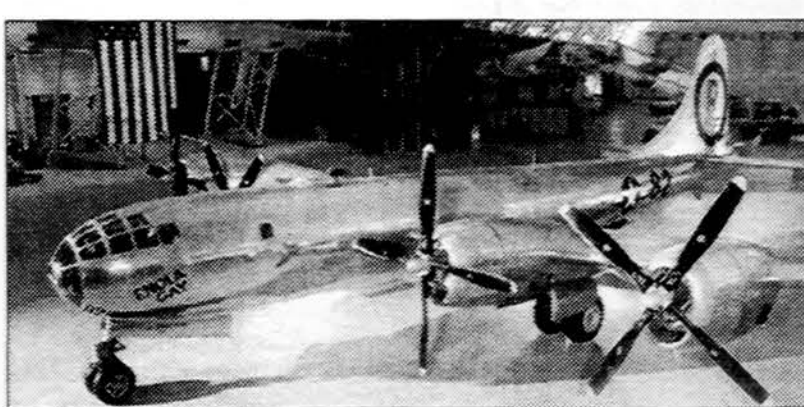
Kaip anksčiau minėjau, tuo pačiu metu vokiečių inžinierius Hans von Ohain taip pat suprojektavo ir pagamino savo kūrą sprausminį variklį. Pirmasis vokiečių veikiantis sprausminis lėktuvas buvo Messerschmitt Me-262. 1944 m. vokiečiai jau buvo pasigaminę keletą sprausminių naikintuvų ir bombonešių. Kai amerikiečiai lakūnai, skrisdami bombarduoti Vokietiją, pamatė vokiečių sprausminius naikintuvus, irgi niekaip negalėjo suprasti, kaip jie skrenda be propelerų.

Amerikiečių karinės pajėgos nesukubėjo projektuoti bei gaminti sprausminių lėktuvų. Nutarė, kad būtų tik laiko gaisinimas; geriau pasigaminti daug propelerinių lėktuvų, su kuriais laimėsiantys karą. Laimėjo karą. Okupavę Vokietiją, amerikiečiai užverbavo vokiečių variklininkus bei inžinierius; netrukus pasikvietė juos į Ameriką, tai galėjo tapti Vokietijoj pradėtus sprausminių variklių sričių darbus.

Brolių Wright atvėrė vartus į propelerinių lėktuvų, o Frank Whittle ir Hans von Ohain į sprausminių lėktuvų erą. Pastarieji dėl nesulaukė didelio pripažinimo, palyginus su broliais Wright. Anglų valdžia perėmė F. Whittle patentą, o Hans von Ohain 1947 m. pradėjo naują darbą Amerikoje, kaip karo oro pajėgų mokslininkas projektavo sprausminių variklius ir erdvėlaivius raketas.

Manau, kad būtų pravartu, nors trumpai, pažvelgti, kas ir kokių pasiekimų padarė per lėktuvų gamybos pirmąjį šimtmetį, įvedant vis ką naujo.

Žinome, kad brolių Wright 1903 m. atliko pirmąjį skrydį. Po trejų metų rumunas Trajan Vuia pasigamino ir išbandė viensparnį lėktuvą, mat prieš tai visi lėktuvai buvo tik dviparniai. Praslinkus 13 metų, šešių amerikiečių įgula per 19 dienų perskrido Atlanto vandenyną. Skrido iš Rockway, New York, į Lisaboną, Portugaliją. Garsusis Charles Lindbergh buvo pirmasis lakūnas pats vienas perskridęs Atlanto vandenyną. Pakilo iš Long

Naujai suremontuotas bombonešis B-29, 1945 m. numetęs atominę bombą ant Hirošima miesto Japonijoje.

Island, New York, o nusileido Le Bourget, netoli Paryžiaus. Pirmoji moteris, nugalėjusi Atlantą, buvo Amelia Earhart, kuri 1932 m. skrido iš New Foundland į Airiją. Chuck Yeager 1947 m., skrisdamas virš Kalifornijos dykumos, viršijo garso greitį, t.y., greičiau negu 660 mylių per valandą. Planuota sprausminių keleivinių lėktuvų tarnyba prasidėjo 1952 m., kai anglų gamybos lėktuvas su 36 keleiviais skrido iš Londono į Johannesburg, Pietų Afriką. Bet po kelių didelių avarių (lėktuvai susprogdavo ore) 1954 m. šie skrydžiai buvo nutraukti.

Vėliau amerikiečių Boeing b-vė pagamino naują sprausminį lėktuvą B-707, o planuoti skrydžiai iš New York į Paryžių prasidėjo 1958 m. Sakoma, kad šis lėktuvas padėjo pamatus keleivinių sprausminių lėktuvų amžiui. Sprausminių keleivinių lėktuvų technika buvo vis tobulinama, ypač sprausminiai varikliai. Jau 1968 m. tuometinė sovietų sąjunga pagamino viršgarsinį (supersonic) keleivinį lėktuvą TU-144. Po dviejų mėnesių anglų-prancūzų viršgarsinis lėktuvas „Concorde“ išvydo pasaulį. Pirmas planuotas „Concorde“ maršrutas iš Paryžiaus į Rio de Janeiro buvo 1971 m. Skrydžio trukmė 7,5 val.

Viršgarsinių lėktuvų amžius buvo trumpas. Priežastis: nepritrūkę pakankamai kelių, nes buvo per brangu. Po kelių įvykių avarijų, laikinai sustabdyti visi skrydžiai. Pagaliau 2003 m. visai išimti iš apyvartos, liko tik muziejų ekspozitai. Vieną „Concorde“ lėktuvą prancūzai padovanojo Smithsonian muziejui, Washington, D. C.

Šiame rašinyje neličiau karinių lėktuvų pramonės, bet vis tiek negaliu kai ko nepaminti.

Po Pirmojo pasaulinio karo karinių lėktuvų pramonė vystėsi daug sparčiau, negu civilinė pramonė, nes ji buvo daugiau finansiskai remiama. Karo reikalus pradėti gaminti įvairių paskirčių lėktuvai-naikintuvai, bombonešiai, karo reikmenims transportiniai lėktuvai. Šiuo metu gaminami bombonešiai, kurių radaras negali pastebėti, sekti. Bepilotiniai lėktuvai jau buvo panaudoti Afganistane ir Irake. Numatoma, kad ateityje dauguma karo aviacijos lėktuvų neturės piloto, skris be žmogaus.

Ar daroma kas nors naujo? Atsakymas – žinoma.

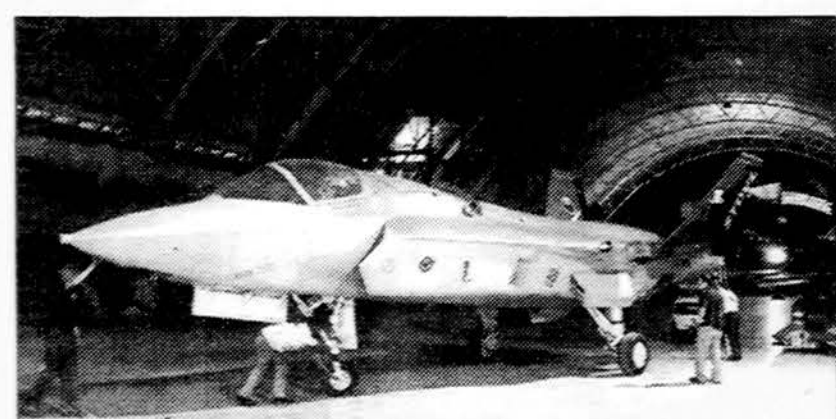
1. Nors viršgarsiniai lėktuvai išimti iš apyvartos, bet vis daromi bandymai, kad lėktuvas galėtų skristi daug greičiau už garą, net keletą kartų greičiau,

iki 5,000 mylių per val. (garso greitis vidutiniškai yra 740 mylių per val.). Toks lėktuvas skristų virš atmosferos paviršiaus, nes ten mažas oro pasipriešinimas. Karinės aviacijos pajėgos jau dabar bando tokius lėktuvus. Šiam tikslui naudoja didįjį bombonešį B-52, po jo sparnu įmontuoja nedidelį lėktuvą. Aukštai bobonešiu pakilus, atpalaiduojamas šis lėktuvas, įjungiamas jo variklis; tada lėktuvas skrenda vienas, be piloto, pasiekdamas greitį apie 5,000 mylių per val., (daugiau negu šešis kartus greičiau už garą). Toks lėktuvas kiltų ir leistųsi normaliu greičiu, bet, pakilęs virš atmosferos, išvystytų pilną greitį. Tai būtų lyg slydimas atmosferos paviršiumi panašiai, kaip metant akmenėlį virš vandens paviršiaus. Šios rūšies lėktuvai numatomi naudoti tolimesniems skrydžiams, pvz., nukristi iš Amerikos į Australiją užtruktu tik kelias valandas.

2. Mes jau žinome, kad lėktuvų sparnai yra stangrūs, pritvirtinti prie lėktuvo korpuso. Tyrimų laboratorijose bandomi lankstūs sparnai, panašūs į paukščio sparnus (tik neplaisnūs kaip paukščiai). Skrendantys paukščiai lanksto savo sparnus. Vienaip lenkia kilmui, kitaip nusileidimui. Panašiai bandomi ir lėktuvų sparnai, todėl gaminami iš lankstios medžiagos. Juos valdo kompiuteris. Dėvų kompiuteriui įsakymą, kad lėktuvui laikas kilti, sparnai išlenkiami vienaip, o nusileidimui kitaip. Kai tik kompiuteris gauna įsakymą, sparnai išlankstomi akimirksniu greičiu. Lankstiesiems sparnams nereikia nei eleronų, nei skydelių, kuriuos naudoja kieti sparnai.

Sparnų lankstymo idėja nėra nauja. Vėl grįžkime prie gudių brolių Wright. Jie prieš šimtą metų tvirtino: „Jei lėktuvo sparnai (kaip paukščio) lankstytųsi, būtų daug lengviau skristi“. Tada neturėjo lankstius medžiagos sparnams. Šiandien sparnų lankstymui turime ir techniką, ir medžiagų jų gamybai. Atrodo, kad per 100 metų buvo eita dideliu ratu, nes šiandien vėl sugrįžtama prie brolių Wright aerodinaminės teorijos.

Jei pasiseks pagaminti lankstomais sparnais lėktuvus, gal ateityje žmonės vietoj automobilio turės nuosavą lėktuvą. Skristi nebus sunku, nes visą skrydžio techniką valdys kompiuteris. Žinoma, tik reikės išmokyti, kaip įvesti į kompiuterį visą informaciją. Idomu bus pažvelgti į dangaus mėlynę, matyti tūkstančius tvarkingai skrendančių lėktuvų, panašiai, kaip dabar ant žemės važiuoja automobiliai. O gal bus įdomiau ne stebėti, bet pačiam skristi.

Kariškas lėktuvas X-35B, pasiekiantis viršgarsinį greitį.

giau tobulino savo kūrinių. Vėliau ir kiti lėktuvų mėgėjai įsijungė ir brolių sukurtą lėktuvo valdymo įrangos gerinimą. Galima sakyti, kad tuo metu prasidėjo tam tikros lenktynės – kas bus pirmasis, pagaminęs tobulesnį, geresnį, idomesnį lėktuvą. Nebuvo lengva. Daug entuziastų žuvo bebandydami savo sukonstruotus lėktuvus. Po kelių dešimtųjų skaudžių nelaimių, Amerikoje džiaugsmas blėso, sumažėjo mėgėjų skaičius.

Europoje buvo kitaip. Lėktuvų mėgėjai, susipažinę su brolių Wright sukurtą lėktuvo valdymo sistema, pradėjo bandyti savo gamybos lėktuvus. Nors jų daug žuvo, bet entuziazmas neišblėso. Prie to viso daug prisidėjo vokiečiai, anglai, italai, o ypač prancūzai. Dėl to šiandien turime daug prancūziškų terminų, pvz., aviacija, eleronas, fiuzeliažas, helikopteris ir kt. Jau 1906 m. Prancūzijoje savo gamybos lėktuvu skrido brazilietis Albertas Santos-Dumont. Tai buvo pirmas motoru varomas skrydis Europoje. Prancūzas Louis Bleriot, lėktuvų projektotojas, perkėlė propelerį į lėktuvo priekį, kas palengvino lėktuvo gamybą bei valdymą. 1910 m. europiečių gamybos lėktuvai jau nebebuvo panašūs į pirmuosius brolių Wright lėktuvus.

Praslinkus vos dešimtmečiui nuo pirmo skrydžio, Pirmojo pasaulinio karo metu lėktuvai skraidė virš karo lauko. Nepaprastai pasisūžėjo anglų Sopwith Camel ir vokiečių Albatros lėktuvai. Taipogi pasisūžėjo ir lakūnai – vokiečiai Manfred von Richthofen, žinomas kaip „Red Baron“, ir amerikietis Eddie Rickenbacker. Jų lėktuvai nebuvo tobuli, galima sakyti, primityvūs, nes buvo gaminami iš medžio ir drobės, o lakūno kabina buvo atvira. Laimė lydėjo šiuos abu lakūnus. Tada daug lakūnų padėdavo savo galvą ne nuo priešo ugnies, bet, kai ore sugėdavo lėktuvai ir nukrisdavo žemėn.

Po pirmojo pasaulinio karo aviacijos pramonė pradėjo spar-

Medinius rėmus ir drobinius apvalkalus pakeitė metalinė konstrukcija, igoalindama gaminti patvaresnius lėktuvus. Įrengė įvairią instrumentaciją, nustatančią nepalankų skrydžiui orą. Nors lėktuvų technika kasdien tobulėjo, bet visvien daug žmonių žūdavo, bebandydami savo gamybos lėktuvus. Prie jų galime priskirti gabų inžinierių Jurgį Dobkevičių, kuris Lietuvoje 1926 m. bandė savo konstrukcijos DOB1-3 lėktuvą. Besileisdamas žemyn, sparnu užkliudė medį, sunkiai susižeidė. Tą pačią dieną ligoninėje užgeso jo gyvybė. Šiuo atžvilgiu geriau pasisekė lėktuvų gabiam konstruktoriui lakūnui, generolui, inž. Antanui Gustaičiui, Lietuvoje suprojektavusiam ir pagaminusiam visą seriją ANBO lėktuvų. Gaila, kad pirmosios sovietų okupacijos metais A. Gustaitis, kaip daug nusipelnęs Lietuvos gerovei patriotas, buvo areštuotas, įkalintas ir netrukus Maskvos kalėjime sušaudytas.

Toliau. Didelis šuolis keleivinių lėktuvų gamyboje pasiekta 1935 m., kada Douglas Aircraft b-vė Amerikoje išleido keleivinį DC-3 lėktuvą, turintį 21 sėdimą vietą. Jis buvo apatikus konstrukcijos, įtraukiamais ratais, turėjo automatinę lakūno įrangą. Visa išorinė konstrukcija buvo tokia, kad pajęgtų sumažinti oro pasipriešinimą. Šis lėktuvas padėjo pamatus visiems propeleriais varomiems keleiviniams lėktuvams.

Skrydimo greitis tapo pirmaeilium užmoju gaminti geresnius variklius, pajėgiančius vis greičiau ir greičiau sukuti propelerius. Propeleriams pasiekus labai didelį apsisukimo greitį, jų galai pramušė garso užtvartą, sukeldami didelius sukurus, kurie sumažino propelerio našumą. Prieita prie tokių taškų, kad nebėra daugiau naudinga greitinti propelerius apsisukimus.

Lėktuvų gamintojai vis neri-mavo, ieškojo naujų būdų, kaip pagreitinti skrydimą. Tai įgyvendinti reikėjo naujo variklio.

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba

Ruošia: Aldona Šmulkštienė
2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

Apie vandenį

Čikagos miesto vandens tiekimo departamentas (The Department of Water Management) šiomis dienomis išsiuntinėjo žiniaraštį apie vandenį. Jame rašoma apie vandens švarinimo procesą, geriamo vandens apsaugą nuo taršos, pateikiama 2003 m. duomenų lentelė apie vandenįje užtiknamus teršalus, jų tikrinimą, valymą, vandens svarbą ir taupymą, viešas ir privacias pastangas vandeniui taupyti ir vandens šaltinių – Chicago River bei Lake Michigan apsauga.

Žiniaraštyje rašoma, kad Čikagos miestas atnaujina vandens vamzdžius ir taip taupo vandenį, nes senuose vamzdžiuose pasitaiko įtrūkimų, net vandens išsiveržimų, užtvindant gatvę. Per paskutiniuosius 10 metų Čikagos miestas savo įvairiomis pastangomis sumažino vandens suvartojimą 19 proc., jį taupant, nors gyventojų skaičius padidėjo 5 procentais.

Vandens pareikalavimui vis didėjant, Čikagos miestas prašo gyventojus prisidėti prie vandens taupymo ir jo vartojimo.

Čia miesto pasiūlymai gyventojams:

1. Žolę (veją) laistyti nustatytomis valandomis ryte ir anksčiau vakare.
2. Vandens naudoti tik tiek, kiek reikia. Pvz., skalbiant prikrauti pilną skalbimo mašiną; plauti indus, indų plovyklę iki viršaus pakrovus.
3. Kur galima, vandens nutekėjimo vamzdžius („down spout“) atjungti, t.y. nuimti nuo įleidimo į žemę, prailginti ir nukreipti tokiu vandenį į kiemelio žolę, sumažinant vandens nutekėjimą smarkaus lietaus metu į miesto kanalizacijos sistemą (sewer system). Taip sumažinama galimybė rūsiui pavinti ar užteršti Michigan ežerą.
4. Patikrinti tualetus (toilets) ir kitą santėchniką sistemą (plumbing), kad nebūtų prakiurimų (leaks).
5. Patariama pagalvoti apie

lietaus vandens rinkimą į statines ir jo naudojimą laistymui.

6. Sodinti Illinois valstijoje gerai tarpstančius augalus (geles, medžius, krūmus), nes jiems reikia mažiau vandens.

7. Naudoti vandens neekvojancias įrangas, pvz., skalbimo, indų plovimo mašinas.

8. Nepilti jokių chemikalų ir automobilių variklių alyvos į kanalizacijos vamzdžius.

9. Kurti žalią aplinką, auginant geles, krūmus, medžius, žolę ir cementą pakeisti, kur galima, laidžia medžiaga (permeable paving material).

Tai atlikdami, padėsime išvengti potvynių ir išlaikyti miesto didžiausią gamtos dovaną – Michigan ežerą.

Telefonai, kurių gali prireikti, turint klausimų dėl vandens:

1. Vanduo gatvėje ar rūsyje 312-744-7038 ar 311.
2. The Department of Water Management 312-744-7001.
3. Dėl vandens sąskaitos – 312-747-9090. Nepagrindintoms – 312-744-2968.

Elektroniniu paštu – cityofchicago.org Internetu – www.cityofchicago.org/watermanagement

EPA Water Resource Center 800-832-7828
EPA Safe Drinking Water Hotline 800-426-4791
EPA Regioninės įstaigos – Illinois 312-353-4919
EPA General Information Line 312-353-2000, nepagrindintoms 312-886-4658.

Žiniaraštyje Čikagos meras Richard M. Daley kreipiasi į čikagiečius pabrėžia, kad Čikagos vanduo yra nuolat giriamas dėl savo aukštos kokybės ir kviečia gyventojus įsijungti į upių bei ežerų vandens kokybės apsaugą ir vandens taupymą.

(Naudotasi medžiaga – The City of Chicago 2003 Water quality report)

OLIMPINĖS DIENOS RENGINIAI

Pagrindiniame varžybiniame 10 km bėgime nugalėjo vilnietė, šiuolaikines penkiakovės atstovė Laura Asadauskaitė. Laimėtojai buvo apdovanoti rengėjų įsteigtais prizais bei gavo nugalėtojų taures.

Birželio 20 d. šeštadienį Vilniuje, Vingio parke ir stadione vyko tradiciniai jau 16-ą kartą surengti Olimpinės dienos renginiai. Iš visos Lietuvos susirinkę sporto entuziastai savo jėgas išbandė olimpinės mylios ir 10 km bėgimuose, taip pat vyko ir kitų sporto šakų masinės varžybos, kuriose galėjo dalyvauti visi norintys, bet respublikinis moksleivių konkursas „Sportas ir aplinka“.

Pagrindiniame varžybiniame 10 km bėgime nugalėjo vilnietė, šiuolaikines penkiakovės atstovė Laura Asadauskaitė. Laimėtojai buvo apdovanoti rengėjų įsteigtais prizais bei gavo nugalėtojų taures.

Elta

Siūlo darbą

CNA and COMPANIONS
We are looking for experienced caregivers (minimum of 2 years with an agency in home health care) willing to work as live-ins or on weekends. Part-time and full-time positions available. Driver's license and available car helpful. Must speak English and have work authorization paper.
Call 312-739-9144.

SPA CONSTANTINE REIKALINGI
• manikiūristai
• masažistas-terapeutas
• odos priežiūros specialistas/estetikas
Tel. 708-945-8051, Conie.

„Draugo“ skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

Darbai reikalingi dažytojais, statybių darbuotojais, būtinai turėti mašiną. Pageidautina, kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanijoms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE Employment Agency
Tel. 773-736-7900.

Parduoda

Skubiai parduodamas puikus 5 kambarių butas Vilniaus centre, apie 110 m² (1185 kv. pėdų) dydžio, 3 aukšte su balkonu. Vauzdas į Operos ir baleto teatrą, miesto aikštę, Vilniaus ir Gedimino gatves. Idealus prabangiam gyvenimui. Skambinti Stanley 773-582-5143, ESPEC, Sweet 219, 6500 S. Pulaski Rd., Chicago.

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

Namų remonto ir statybinės paslaugos

ISVEŽAME nereikalingus daiktus, statybinės šiukšles, betoną, metalą. Perkraustome.
Tel. 708.275.1306, Sigitas

STATYBOS, REMONTO DARBAI
ZIL CONSTRUCTION
Work: 312-388-8088; 815-272-5193
Contractor Cell/fax: 815-744-5360; 773-581-5920
Žilvinas Vencius Albert Selevi www.zilconstruction.com

STASYS CONSTRUCTION
Stalniaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, „plokštės“ ir „shingle“ stogai, cementas, dažymas. Turimi darbo draudimai.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

Amber construction Co.
Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Sigitui, tel. 773-767-1929.

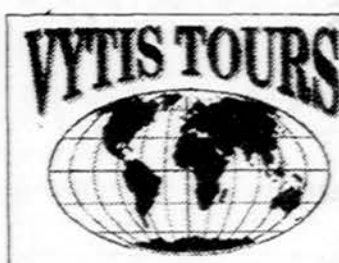
AGS Šildymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
val. per para
7 dienos per savaitę
773-778-4007
773-531-1833

Platinkite „DRAUGA“
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

IVAIRŲ

VILNIUS 2004

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai. PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS
Fax: 718-423-3979
E-mail: vyttours@earthlink.net
Web site: www.vyttours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliene tel/fax 708-923-0280
E-mail: pencylar@comcast.net
Kelinė laivu aplankant nuostabias Havajų salas vasario 27 d., 2005.
Skambinti Ritai.

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717
Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

TURBUT REMIGUJUS KĄŽKĄ LEPTELĖJO, VISI IS JAV TEIRAUJASI MANOJO KAVOS SU BRENDŽIU RECEPTO!

IS NAMŲ IR MOBILIAUS TIK 11.9¢/min. JAV RYŠIŲ GAVĖ LITCOM IS 1993 m. REGISTRUOKITĖS LIETUVIŠKAI 708.386.0556
ACERIS PARTNERS ATSTOVAS. ĮKAINIAI TIK VARTOJAMIESI KLIENTAMS

...IVAIRŲ...

* Moteris ieško darbo su pagyvenusiais žmonėmis ar su vaikais, turi patirties šiame darbe. Tel. 630-963-6974 arba 630-935-5486.
* Privačiame name reikalingi žmonės, galintys nušlifuoti ir nulakuoti parketa, įstatyti ir apskardinti langus bei prie namo išbetonuoti aikštelę. Tel. 773-386-6588.
* Geras, sąžiningas, darbštus elektrikas ieško darbo. Tel. 708-670-7714.
* Galiu sutvarkyti namus, pagaminti valgti, pabendrinti, palydėti į bažnyčią tik šeštadieniais ir sekmadieniais. Tel. 708-220-3202, Danguolė.

Siūlo išnuomoti

ISNUOMOJAMI
vieno ir dviejų miegamųjų butai. Naujai suremontuoti, sparnų vėsintuvai, sienos vėsintuvai, skalbykla, prie greitelio, šiluma kartu su nuoma. \$570 ir \$700. Tel. 773-935-0472, pager 708-901-9343.

Prie Kedzie Ave. ir 66 St. išnuomojamas 1 mieg., 3 kambarių butas su šildymu ir oro vėsintuvu. Kaina \$420. Tel. 708-425-7160; 708-275-2070 (mob.).

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$600-\$640; 2 mieg. — \$680-\$720. Tel. 630-910-0644, Jana.

VACATION IN KENNEBUNK, MAINE!
Franciscan Guest House
Near Monastery, Beach & Shops
Call: 207-967-4865
www.franciscanguesthouse.com

ISNUOMOJAMAS
4 kambarių butas Marquette Parke
naujesniame name. \$550. Apšildymas įtrauktas į kainą. Tel. 773-737-0835

Paslaugos fotografams

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Pirkdami pas mus, daug su taupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikalsite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

Draudimo paslaugos

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agent Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL 60453-5900

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zopolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukstė S. Kane, Vilma Jarulienė, Virginija Smuikaitienė kalba lietuviškai.
FRANK ZOPOLIS
3208 1/2 West 95th St., Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Kraustymosi paslaugos

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas Čikagoje ir į kitas valstijas.
GEDIMINAS
708-387-9144

DRAUGO biuletenis TURGUS
773-585-9500 • FAX 773-585-8284

vardas _____
pavardė _____
adresas _____
miestas _____
telefonas _____

MANO NEMOKAMAS SKELBIMAS

Siųskite patalą arba faksu:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

NEKILNOJAMASIS TURTA

COLDWELL BANKER
HONIG-BELL
Bus. 630-257-7333
Voice male 815-834-4313, ext. 526
Cell. 630-257-5893

ELENA JANUSAS
• Čikagoje ir priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nemokamas nekilojamojo turto įkainavimas

GRETT PARDUODA
Landmark properties
Bus. 773-229-8761
Res. 708-425-7160
Mobil 773-590-0205
Pager 630-314-4330

RIMAS STANKUS
• Čikagoje ir priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21 Homefinders
9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar būsto, tačiau skelbtis laikraščiuose brangiai kainuoja?
Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbtimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į DRAUGO administracijos adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

CENDANT Mortgage
mindaugasbuliauskas.cendantmidwest.com — 50 valstijų PASKOLOS NAMAMS, BANKROTAMS, KREDITO PROBLEMOS
Kalba ir rusiškai.
Nemokamas tel. 888-844-9888, mobilus 651-343-0286

NEKILNOJAMASIS TURTA FLORIDOJE

ERA Lambrecht & Associates, Inc
800-823-2144 ext. 5527
727-828-5527

KOVAS PALUBINSKAS
• St. Petersburg ir priemiesčiuose
• Profesionalus, asmeninis ir sąžiningas patarnavimas
• ERA parduos jūsų namus ar nupirks!

Century 21 Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice/Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.mayer@worldnet.att.net

DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Audrius Mikulis
Tel.: 630-205-9262
Pager: 773-260-3404

E-mail: amikulis@usa.com
Įvairūs nekilojamosios turto įkainavimas:
• Nemokamas įkainavimas
• Nemokama rinkos analizė
• Pirkimas
• Pardavimas
• Surandame optimaliausią finansavimą

Drake Did It Again!
5 S. Prospect, Clarendon Hills, Illinois 60514
Reda Blekys
Office: 630-325-2800
Mobile: 630-745-7593
Fax: 630-325-7010
Profesionalus, asmeninis patarnavimas. Patintis mieste ir priemiesčiuose. Nemokamas nekilojamojo turto įkainavimas. Prieš parduodant ar perkant, kreipkitės į Drake Realtor

Pigiausi avia-bilietai į Lietuvą ir visą Europą!

Skambinkite arba užsisakykite internetu **JAU DABAR!**
1-800-514-9989
www.doleris.com Tickets@doleris.com

SIUNTINIUS, PINIGUS, AUTOMOBILIUS

SIŪSKITE PER **ATLANTIC Express Corp.**

YRA GALIMYBĖ UŽSISAKYTI KONTEINERĮ

SIUNČIAME AIR CARGO IR LAIVU
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, UKRAINA, BALTARUSIJA
IŠSIUNČIAME KIEKVIENĄ SAVAITĘ. PRISTATOME GAVĖJUI TIESIAJ RANKAS.

1-800-775-SEND

Mūsų atstovai:
Bravo Coffee and Deli
238 Main Str. LEMONT, IL 60439, Tel: 630-257-3300
KALYNA corp.
338 S. Rohlwing Road PALATINE 60067, Tel: 847-776-7766
2719 W. 71st St. CHICAGO, IL 60629, Tel: 773-434-7919
8801 78th Ave BRIDGEVIEW, IL 60455, Tel: 708-599-9680

Quality Movers, Inc.
Perkraustome greitai ir kokybiškai namus, butus, ofisus Illinois, o taip pat į visas Amerikos valstijas
Dirbame 7 dienas savaitėje
630-669-5911 — kalbame lietuviškai
847-541-6871 ofisas
847-541-7399 fax
ILL CC 113259 MC
US DOT 868320
MC 381416

PASINAUDOKITE „DRAUGO“ SPAUSTUVĖS PATARNAVIMAI

Dienraštis „Draugas“ spausdinamas modernioje, savoje spaustuvėje. Lietuvių tarpe nėra kitos modernesnės spaustuvės visoje Amerikoje. „Draugo“ spaustuvė spausdina lietuviškas knygas, žurnalus, laikraščius, programas, pakvietimus, plakatus, biuletenius, reklamines brošiūras, vokus su adresais, paruošia oficialių laišku popierių su siuntėjo, organizacijų adresais, pasirinktais šūkiais. Nedaug yra spaudos darbų, kurių dienraštis „Draugo“ spaustuvė negalėtų atlikti. Kiekvienas spaudos darbas, duotas „Draugo“ spaustuvei, yra parama dienraščiui. „Draugas“ turi atlikti daug papildomų spaudos darbų, kad galėtų išsilaikyti ir daryti pažangą. Kviečiame visas organizacijas ir programų vadovus bei kitų lietuviškų draugijų vadovybę pasinaudoti „Draugo“ spaustuvės patarnavimu. Atvykite bent pasiteirauti kainų ir sužinoti, ką mūsų spaustuvė gali jums suteikti. Remkite „Draugą“, kuris palaiko lietuvių kultūrinį gyvenimą išeivijoje — duokite spaudos darbus „Draugo“ spaustuvei. Juk „Draugas“ stengiasi aprašyti visus renginius ir organizacijas, todėl nėra kito tokiu, išsivijungiančio, veiksnio, kaip „Draugas“.

Visais spaudos darbų reikalais teiraukitės:
Valentinas Kruplis
DRAUGAS
4545 W. 63 Street, Chicago, IL 60629
Tel.: 773-585-9500; Fax: 773-585-8284

Būkime pažįstami!

Neseniai atvažiuojantiems, norintiems skaityti DRAUGĄ, siūsiame jį 1 mėn. nemokamai. Praneškite savo pavardę, vardą, adresą ir telefono numerį raštu (DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629) arba telefonu 773-585-9500. Būkime pažįstami! (JAV)

vardas, pavardė _____

adresas _____

miestas, valstija, zip _____

telefono numeris _____

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

MAGAS

Birželio 22-osios naktį įvairias Ingušijos gyvenvietes užpuolusių kovotojų grupuotės branduolį sudarė smogikai iš Doku Umarov gaujos, veikiančios Čečėnijos teritorijoje, sakė Ingušijos vidaus reikalų ministro pareigas einantis Beslan Chamchojev. Tačiau jis negalėjo tiksliai pasakyti, ar užpuolikas vadovavo pats D. Umarov. Ministras taip pat atsisakė komentuoti kai kurių žiniasklaidos priemonių pranešimus, esą tarp užpuolikų Ingušijoje pastebėtas ir Šamil Basajev. Anksčiau Ingušijos saugumo tarnybos valdybos viršininkas Sergej Koriakov pranešė, kad išpuoliuose prieš įvairius Ingušijos objektus dalyvavo daugiau kaip 200 kovotojų. „Tarp kovotojų buvo čečėnų, ingušų ir nevietinių, galimas dalykas, samdinių“, pažymėjo S. Koriakov. Pasak jo, ir kai kurie liudininkai teigė, kad tarp užpuolikų buvo ir kalbančių arabiškai.

MASKVA

Europos Tarybos (ET) generalinis sekretorius Terry Davis nemano, jog ET būtų tikslinga kištis sprendžiant problemas, susijusias su naftos kompanijos „Jukos“ byla. „Nesu tikras, kad Europos Tarybai derėtų kištis į padėtį. Bet mes atidžiai stebime, kas vyksta“, pareiškė T. Davis ketvirtadienį interviu radijo stotiai „Echo Moskvy“. Pasak jo, ET išikišimas įmanomas tik tuo atveju, jei bus pažeistos žmogaus teisės kaltinamųjų atžvilgiu. „Be abejonės, Europos Taryba atidžiai seks padėtį, susijusią su 'Jukos' bendrove. Mes nuolat domimės tokiais bylomis, nesvarbu, ar jos vyksta Rusijoje, Prancūzijoje ar Didžiojoje Britanijoje“, pabrėžė T. Davis.

Seimo etikos sargai aiškinsis, už ką buvo duodami kyšiai

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Seimo Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algimantas Salamakinas paprašė generalinį prokurorą Antaną Klimavičių pateikti sąrašą įstatymų, kurių priėmimą galėjo įtakoti „Rubicon group“ imonių vadovs Andrius Janukonis. Trečiadienį A. Klimavičius Seime pareiškė, jog A. Janukonis grynais pinigais atsisakytų savo penkis parlamentarus už įstatymų priėmimą arba jų pristabdymą.

A. Klimavičius Seime ne-

A. Skardžius neatmeta pakartotinių rinkimų galimybes

Vilnius, birželio 25 d. (BNS) — Seimo pirmininko pavaduotojas socialliberalas Arūnas Skardžius neatmeta galimybes, jog gali tapti rengti pakartotinius prezidento rinkimus.

Lietuvos radijui penktadienio rytą Seimo pirmininko pavaduotojas teigė neatmetantis varianto, kad vienas iš kandidatų į prezidentus galėtų pasirašyti iš rinkimų ir tokiu atveju jį galėtų vėl prasidėti nuo pirmojo rato.

„Nematome reikalo pasirašyti ir net nesuprantame iš kur tokios kalbos“, sakė Valdo Adamkaus rinkimų štabo atstovas Marius Lukošius.

„Mūsų kandidatė taip pat nesvarstė ir nesvarstys tokios galimybės. Tai, ką pasakė A. Skardžius, yra kažkoks tai neusiipratimas. Prieš kalbant jam eiktų pasiskaityti įstatymus“, iktinosi Kazimiro Prunskies rinkimų štabo vadovas Gintaras Didžiokas.

A. Skardžius teigė pasirėkęs Konstituciją, kuri numato, jog antrajame rate varžosi du pirmąjame rate daugiausia bal-

OSLO

Norvegijos vyriausybė penktadienį nusprendė tarpininkauti, siekiant kuo greičiau sureguliuoti rimtą ginčą naftos pramonėje, dėl kurio jau savaitę streikuoja dalis naftininkų ir beveik ketvirtį sumažėjo naftos gavyba. Norvegijos naftos verslo darbdaviai, pasipiktinę naftininkų streiku, ketvirtadienį pranešė ketiną sustabdyti naftos gavybą visoje valstybėje. Pagal naftos eksportą pasaulyje Norvegija nusileidžia tikta Saudi Arabijai ir Rusijai. Per ankstesnius ginčus visi skelbiami gavybos stabdymai priversdavo Norvegijos vyriausybę įsikišti ir priversti nesutariančias puses greitai sureguliuoti nesutarimus. Tuo tarpu naftininkų profesinės sąjungos trečiadienį pareiškė ketinančios sekmadienį po vidurnakčio išplėsti streiką ir ketvirtadienį sumažinti gavybą, tradiciškai siekiančią apie 3 mln. barelių naftos per dieną.

JAV

WASHINGTON, D.C.

JAV pralaimi karą su terorizmu, rašo savo knygoje neįvardytas Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) žinovas. „Anonimu“ pasirašęs autorius mano, kad JAV ištikimybė dabartinės užsienio politikos principams gali dar labiau sustiprinti priešpriešą su islamu pasaulyje. Knyga „Imperial Hubris: Why the West is Losing the War on Terror“, skaitytuos pasieks liepos 15 dieną ir taps dar viena ilgoje virtinėje leidinių, kritikuojančių JAV administraciją. Tačiau ši knyga išsiskiria iš kitų, mat paprastai manoma, kad CŽV turėtų teikti žvalgybos duomenis Baltųjų rūmų politikai formuoti, o ne reikšti nuomonę apie ją. Pagrindinė leidinio mintis tokia: JAV vadovams

nederėtų musulmonų kovotojų smurto aktų aiškinti tuo, jog šie vadovaujasi ne amerikietiškomis vertybėmis. Autoriaus nuomone, pasaulyje stiprėjanti priešiška Amerikai pirmiausia reikia aiškinti pačių JAV politiką. „Mes kariaujame su 'al Qaeda' vadovaujamais islamistais dėl šios politikos ir norėdami ją apginti, o ne dėl to, kad, kaip klaidingai sakė prezidentas Bush, „gintume laisvę ir viską, kas pasaulyje yra gera ir teisinga“, pridūrė jis. Jo nuomone, viso pasaulio musulmonų, įskaitant tuos, kurie nusiteikę pakankamai santūriai, neprielankumą kelia ir JAV parama Izraeliui, Irako ir Afganistano okupacija, taip pat parama kovojantiems teroristais Rusijoje, Indijoje, Kinijoje. Be to, musulmonams nepatinka JAV spaudimas arabų valstybėms, eksportuojančioms energetikos produktus siekiant išlaikyti kuro, kurio didžiausia vartotoja yra Amerika, kainas, mano autorius.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

JAV vadovaujami sąjungininkai pranešė, kad per išpuolį bangą prieš vietos saugumo pajėgas, kuri ketvirtadienį nusirito per penkis Irako miestus, žuvo mažiausiai 92 žmonės. Aštuoni žmonės žuvo ir 15 buvo sužeista Ramadi, maždaug nuo 20 iki 30 sukilėlių buvo nukauti Baquba, o Mosul žuvo 62 žmonės ir dar 220 buvo sužeisti, sakė kariškių atstovas, pagėdavas nenurodyti jo pavardės. Dar du ar trys žmonės žuvo Baghdate. Sąjungininkai paprastai pateikia didesnius aukų skaičius negu Irako ligoninės. Anksčiau Sveikatos ministerijos atstovas spaudai sakė, kad per šią išpuolį bangą 85 žmonės žuvo ir apie 320 buvo sužeista.

kenkė valstybės tikslams.

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto narys liberalcentristas Algirdas Gričius teigė manąs, jog Seimas turi pareikalauti iš STT iki nustatyto termino įvardyti įtariamų parlamentarų pavardes.

„Mes negalime eiti į Seimo rinkimus turedami tiek daug vagių“, sakė jis.

Konstitucija garantuoja Seimo nario neličiamybę. Seimo narys negali būti patrauktas baudžiamojon atsakomybėn be parlamento leidimo.

kad rinkimai vyktų remiantis demokratiniiais principais.

Prezidento rinkimų įstatymas nustato, jog VRK rinkimų rezultatus gali pripažinti negaliojančiais, jeigu nustato, jog itakos rinkimų rezultatams galėjo turėti balsavimo metu padaryti šurkštūs šio įstatymo pažeidimai arba dokumentų klastojimas.

Seimas taip pat gali per tris dienas nuo oficialių rinkimų rezultatų paskelbimo kreiptis į Konstitucinį Teismą (KT), ar nebuvo pažeistas rinkimų įstatymas. KT tokį paklausimą turi išnagrinėti per 72 valandas nuo jo įteikimo.

Konstitucinis Teismas gali tirti ir vertinti tik po balsavimo padarytus VRK sprendimus dėl rinkimų įstatymo pažeidimų ar atstestų skundų.

Remdamasis KT išvadomis, galutinį sprendimą dėl Prezidento rinkimų įstatymo pažeidimo priima Seimas.

Pripažinus prezidento rinkimų rezultatus negaliojančiais, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo rinkimų dienos rengiami pakartotiniai rinkimai.

A + A

ALGIS JONAS ŠPAKAUSKAS

Mirė 2004 m. birželio 24 d.
Ilgą laiką gyveno Filadelfijoje, vėliau Fort Mayer, FL.
Gimė Lietuvoje.
Nuliudė liko: motina Antanina Špauksienė, brolis Antanas Špauksas su šeima ir giminės Lietuvoje.

Baltarusijos lietuviukai.

Tautos išlikimo problema Lietuvos valstybės politikos nuošalėje

ANATOLIJUS LAPINSKAS

Šių metų sausio 27 d. Lietuvos Seimo priimtos Ligos ir motinystės įstatymo pataisos esmė: motinystės (tėvystės) pašalpa bus mokama 70 procentų (vietoje 60 proc.) pašalpos gavėjo uždarbio dydžio.

Tas 10 proc. padidėjimas leido suinteresuotoms žinyboms ir politikams prašnekti apie didelę jų meilę Lietuvos žmonei, „gana didelį žingsnį“ tautos gajumo kelyje, o Seimo narys J. Veselka priėmimo metu, iš susijaudinimo, kaip ir prieš dvidešimt metų, ištare „ačiū partijai ir Vyriausybei“.

Atidėkime šiuos ditirambus į šalį ir pasvarstykime, ar tikrai valdžia padarė viską, ką reikėtų, kad Lietuvos vaikų gimtų vis daugiau ir tauta pagaliau nustotų mažėjusi? Vienas geresnių būdų tai padaryti yra palyginti mūsų įstatymą su kaimyninės Estijos atitinkamais teisės aktais.

Lietuvoje — 126 dienos, Estijoje — 140

Kaip ir Lietuvoje, taip ir Estijoje, nėštumo ir gimdymo atostogų metu yra mokama 100 proc. buvusio uždarbio dydžio motinystės pašalpa. Tačiau Lietuvoje ji mokama 126 dienų laikotarpiu (70 d. iki gimdymo ir 56 d. po gimdymo), o Estijoje — 140 dienų.

Lietuvoje, jei motina neturi teisės gauti motinystės, o motina ar tėvas motinystės (tėvystės) pašalpos, pvz., nedirba, nuo vaiko gimimo iki trejų metų mokama 93.75 Lt šeimos pašalpa. Estijoje, jei tėvai nedirbo, motinystės (tėvystės) pašalpa (ten ji vadinama tiesiog tėvų pašalpa) mokama vienuolika mėnesių nuo vaiko gimimo ir yra ne mažesnė kaip 141 euras, t.y. 436 litai. Ši pašalpa mokama iš valstybės biudžeto.

Lietuvoje — 70 proc., Estijoje — 100 proc.

Pasibaigus nėštumo ir gimdymo atostogoms, jei tuo laikotarpiu buvo mokama motinystės pašalpa, iki vaiko suėis vieneri metai, ir Lietuvoje, ir Estijoje mokama motinystės (tėvystės) pašalpa.

Lietuvoje motinystės (tėvystės) pašalpa nuo kovo 1 d. yra mokama 70 procentų pašalpos gavėjo uždarbio dydžio. Ši pašalpa per mėnesį negali būti mažesnė už 300 litų ir ne didesnė už 2,207 litus.

Estijoje skaičiai kitokie. Čia pašalpa dirbančiai motinai, o nuo šešto vaiko mėnesio jos adresatui gali būti ir tėvas, nesumažės visus pirmuosius vaiko metus, taigi bus 100 procentų uždarbio. Minimalus jos dydis yra 141 euras (486 Lt), o maksimalus („lubos“) yra trigubas 2002 m. vidutinio atlyginimo dydžio — 1003 eurų (3,460 Lt).

Lietuvoje — 93 litai, Estijoje — 132

Lietuvoje, pasibaigus vaiko priežiūros (iki 1 metų) atostogoms ir motinystės pašalpa gavimo laikotarpiui, už kiekvieną nuo 1 iki 3 metų vaiką yra mokama 0.75 MGL dydžio (93.75 Lt) šeimos pašalpa.

Estai, nepaisant stambių pirmųjų vaiko metų pašalpų, ir čia tvarkosi geriau. Vaiko nuo vienerių iki trejų metų priežiūros pašalpa Estijoje sudaro 38.3 euras (132 Lt).

Tiesa, būtina paminėti maioną naująją Lietuvos mamos ir tėtoms: nuo šių metų liepos 1 d. vaikui nuo 3 iki 7 metų bus skiriama per mėnesį po 50 Lt, o nuo 2009 m. tokia vaiko „stipendija“ bus pratęsta iki 18 metų. Šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų numatyta dosnesnė (137.5 Lt) išmoka kiekvienam vaikui iki 3 metų, o „stipendija“ iki 18 metų bus pradėta mokėti jau šiemet.

Estai — vaisingiausia Baltijos tauta

Vis dėlto Estija, reikia pripažinti, rytingu tautos gajumą skatinančių priemonių emėsi anksčiau ir gerokai dosnesni. Pastaraisiais metais mūsų šiuurės kaimynėje užfiksuotas ryškus gimstamumo šuolis. 2000 m. 1,000 gyventojų teko 9.5 gimusių. 2001 m., tiesa, šis rodiklis sumažėjo — 9.3; bet 2002 m. vėl padidėjo — 9.6; 2003 m. Estija dar labiau išsiveržė į priekį, jos gimstamumo rodiklis pasiekė pažymą — 9.7. Tuo budu estai užtikrintai pirmauja, kaip vaisingiausia Baltijos tauta. Taip pat ir Latvijos, ligi šiol nuolat besiskundusios menku gimstamumu, rodiklis pernai irgi buvo aukštesnis nei mūsų — 9.1.

Lietuvoje skaičiai ne tokie džiugūs. 2000 m. 1,000 gyventojų teko 9.8 gimusių, 2001 m. — 9.1 m; 2002 m. — tik 8.6 naujagimių; 2003 metų rodikliai pirmą kartą per pastarąjį dešimtmetį šiek tiek padidėjo, pernai gimstamumo rodiklis pa-

DRAUGAS, 2004 m. birželio 26 d., šeštadienis

7

Mirus mylimam broliui

A. + A.

Kun. Prelatui

dr. Algirdui Olšauskui

reiškiame gilią užuojautą Olšauskų ir Pakalniškių šeimoms.

Kupriai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
CHICAGO 1-773-476-2345
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbą patarnavimą liudiesio valandoje.
Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID — nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS, 9236 S. ROBERTS ROAD

NEW LOCATION
3240 W. 79 St. MARQUETTE PARK

ALL PHONES 1-708-430-5700

PALOS — GAIDAS

FUNERAL HOME

• Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
• 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708)974-4410

kilo iki 8.8 naujagimio 1,000 gyventojų.

„Tigras“ nesirūpina vaikais

Seimo nariai, priimdami įstatymą, minėjo, kad iš karto pereiti prie 100 proc. uždarbio kompensavimo pirmųjų vaiko metų laikotarpiu nėra lengva, suprask, trūksta pinigų, todėl reikia džiaugtis nors šiuo „planiniu“ gimstamumo skatinimo žingsniu. Tačiau toks šykštus socialinės paramos padidėjimas niekaip nesiderina su Lietuvos — „Baltijos ekonominio tigro“ įvaizdžiu ir prietrenkiančiais jos BVP (Bendrojo vidaus produkto, angl. — GDP) augimo tempais — 2004 m. I ketvirtį palyginti su pernai atitinkamu laikotarpiu mūsų produktas padidėjo 7.7 proc.

Kita vertus, net ir esamų realių biudžeto pinigų dalybų pirmumai gimstamumo skatinimą nustumia toli į biudžeto nuošalę, užleisdami vietą nepagrįstems projektams ar lengvabudiškai suprojektuotoms, pvz., pensijų reformoms. Šioji iš pradžių valstybei turėjo kainuoti kasmet ar ne po dešimt milijonų litų, tačiau, sprendžiant iš užsirašiusių skaičių, jau šiemet valstybei teks paaugoti net 20 kartų didesnę sumą, o netolimoje ateityje valstybė turės kasmet primesti gerokai daugiau nei pusę milijardo litų.

Vadinasi, tenka laikyti, kad Lietuvos vaikų ateitis (jų buties prasmė), o kitais žodžiais — tautos egzistencija ir toliau lieka visiškai nereikšmingu valstybinės politikos objektu.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

GARBĖS SVEČIAI: Artūras Paulauskas – laikinai einantis LR prezidento pareigas, Vygaudas Ušackas – LR ambasadorius JAV, Arvydas Daunoravičius – LR generalinis konsulas Čikagoje, švenčiant Lietuvos įstojimą į NATO ir Europos Sąjungą, dalyvaus ALTO šių metų liepos 2 d., penktadienį rengiamame iškilmingame priėmime, 7 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, 6500 South Pulaski Road. Gros Stasės Jagminienės vadovaujamos „Tėviškos“ kape los muzikantai. Kaina 35 dol., pelnas skiriamas JBANC, svarbios ilgametės ALTO informacinės tarnybos Washingtono paramai. Visus kviečiame dalyvauti užsisakius vietas ALTO raštineje, tel. 773-735-6677.

Šį SEKMADIENI, BIRŽELIO 27 D., tuoj po 10 v.r. šv. Mišių Brighton Parko apylinkės LB valdyba ruošia pietus „Margučiai II“ paramai. Visuomenė yra kviečiama prisidėti prie mūsų pastangų pagelbėti „Margučiai II“. Pietūs vyks šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Įėjimas iš kiemo. Kvietia valdyba.

BIRŽELIO 30 D. SUEINA 7 METAI nuo a.a. Igno Miliausko mirties. Prisimenant jo staigų išsiskyrimą iš mūsų tarpo už jo sielą bus aukojamos šv. Mišios

ČIKAGOS PARKAI KEIČIA PAVADINIMUS

Net keturių Čikagos miesto parkų pavadinimai bus pakeisti, taip nusprendė Chicago Park District vadovybė. Parkai turės pasižymėjusių ir nusipelnusių moterų vardus.

1. PARK 360, 1735 S. STATE ST. – MARGARET HIE DING LIN PARK

Margaret Hie Ding Lin (1888 – 1973), pirmoji Čikagoje kiniečių kilmės gydytoja, pradėjusi medicininę praktiką Chinatown gyventojams. Lin išvyko iš Kinijos mokytis medicinos University of Illinois Čikagoje. Baigusi mokslus ji išvyko atgal į Kiniją ir po 20 metų grįžo į Čikagą, kur dirbo University of Illinois Medical Center, the Illinois Department of Public Welfare. Be to privačiai praktikavo Chinatown. Savaitgaliais nemokamai dirbo Cook County Tuberculosis ligoninėje ir Chinatown. 1964 m. kiniečių bendruomenė pagerbė atsidavusią gydytoją ir pasiūlė jos vardą pavadinti vieną iš Čikagos parkų. Šis parkas yra mažiau nei mylia nuo Chinatown.

2. PARK 494, 4433 S. ST. LAWRENCE ST. – LILIAN HARDIN ARMSTRONG PARK

Lilian Hardin Armstrong (1898 – 1971) buvo jazz muzikantė, kompozitorė. Gimusi Memphis, Tenn., atvyko į Čikagą, kur prisijungė prie vietinio ansamblio New Orleans Creole Band. 1924 m. Armstrong ištekojo už muzikanto Louis Armstrong. Po 1938 m. įvykusį skrybų, Lilian Hardin Armstrong sukūrė savo ansamblį, kuris buvo labai populiarus. Parkas yra šalia tos vietos, kur Lilian Hardin Armstrong gyveno su savo vyru.

3. HYACINTH PARK, 4534-40 S. GREENWOOD AVE. – GWEENDOLYN BROOKS PARK

Gwendolyn Brooks (1917 – 2000), viena garsiausių Čikagos poetų, gavusi daug žymenų ir pirmoji Afrikos-Amerikos istorijoje taip pasižymėjusi. Gimusi Topeka, Kansas, Brooks šeima atsikraustė į Čikagą, kai ji buvo dar visai mažas vaikas. Savo pirmąjį eilėraštį išspausdino 1930 m., o kai mokėsi Wilson Junior College – jį buvo jau šimtai. 1943 m. ji laimėjo Midwest Writers Conference Award ir 1945 m. išleido pirmą poezijos knygą. Parkas yra netoli tos vietos, kur Brooks gyveno vaikystėje.

4. OHIO PARK, 4712 W. OHIO ST. – MARY BARTELME PARK

Mary Bartelme (1866 – 1954) pirmoji moteris teisininkė reformatorė. Gimusi ir augusi Čikagoje, Bartelme dirbo mokytoja, kol nusprendė tapti teisininke 1892 m. Baigusi University School of Law, ji atsidarė nuosavą teisinę firmą, padėjo sukurti Čikagos verslininkų moterų klubą. Daugiausia dirbo vaikų teisių apsaugos srityje. Patekusias į bėdą mergaites, Bartelme priglausdavo savo namuose Austin, kurie 1914 m. pradėti vadinti Mary Club. Vėliau, dar dveji Mary Clubs buvo atidaryti Čikagoje, įskaitant Afrikos-Amerikos klubą mergaitėms. Ohio parkas yra maždaug už 1,5 mylios nuo pirmojo Mary Club.

sekmadienį, birželio 27 d. 10:30 v.r., birželio 30 d. 8 v.r. ir liepos 2 d. 8 v.r. šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje Brighton Parke. Prašom gimines ir draugus prisiminti a.a. Igną savo maldose.

48-OJI LIETUVIŠKŲ STUDIJŲ savaitė Dainavoje bus šią vasarą rugpjūtio 22-29 d. Norintieji joje dalyvauti ir užsisakyti kambarius prašomi kreiptis adresu: Jonas Urbonas, 1418 W. Elmwood Ave., Clawson, MI 48017, arba tel. 248-435-0209.

BIRŽELIO 27 D., SEKMADIENI, 12:30 v.p.p. rengiama Pasaulio lietuvių centro gegužinė. Ateikite pasilinksinti, skaniai pavaišėti, pasiklausyti smagios muzikos.

BIRŽELIO 27 D., 1 V.P.P., JAUNIMO CENTRO kavinėje „Pažintų klubas“ ruošia vakarėlių gegužinę. Jūs lauks linksma muzika, dainos, šokiai, veiks baras, „Ritos virtuvė“. Visus kviečiame gausiai dalyvauti ir smagiai pasilinksinti.

„SEKLYČIOJE“ BIRŽELIO 30 D. trečiadienio popietės nebus. Visų mintys ir planai tegul bus nukreipti XII Šokių šventei.

ATIDUODU ŠALDYTUVĄ. Tel. 847-382-2540, Milda.

ATSTATOME LIETUVOS VALDOVŲ RŪMUS

Kaip vyksta Valdovų rūmų atstatymas

Valdovų rūmų atstatymu Vilniuje, kuris atliekamas valstybės išdo lėšomis, labiausiai rūpinasi Valdovų rūmų paramos fondas Vilniuje, kuriam vadovauja buvęs „dypukas“ Edmundas Kulikauskas, sugrįžęs gyventi į Vilnių. Jo pastangas remia Valdovų rūmų paramos komitetas JAV, kuris renka aukas iš Amerikos lietuvių rūmų statybai – vidaus įrengimams, tuo įamžinant asmenų – rūmų statytojų (su 1,000 litu) ir visų Amerikos lietuvių vardą šiam istoriniame projekte, kuris bus Lietuvos kultūros, švietimo ir reprezentacijos centras, valstybingumo muziejus, bei turizmo traukos objektas.

Neseniai buvo gautas iš E. Kulikausko platus rūmų atstatymo darbų aprašymas, kurio santrauką duodame „Draugo“ skaitytojams, visus kviesdami prisidėti prie rūmų atstatymo, čekių rašant: Lith. Amer. Comm. Valdovų Rūmai, siunčiant adresu: Valdovų Rūmai, 5600 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636-1039. Visos aukos nurašomos nuo fed. pajamų mokesčių.

Istorinis pagrindas

Valdovų rūmų istorija gali siekti karaliaus Mindaugo laikus. Nuo 1987 m. vykstantys archeologiniai tyrimai rodo, kad mūrinį statinių Valdovų rūmų teritorijoje jau būta XIII a. Šaltiniuose rašoma apie gotikinius Vytauto laikų rūmus, rūmų išpletimą valdant Žygimantui Senajam, kai rūmai įgavo renesansinį stilių bei rūmų interjero atstatymą po gaisro Vazu valdymo laikais.

Pagal atkastus pamatus, rūsius ir sienas yra nustatyti rūmų planai, kapitalinės sienos, patalpų išdėstymas bei rūsių skliautai. Tyrinėtojai rado per 250,000 radinių ir nuolaužų. Karnizų, langų ir durų

apvadų, kokių, grindinių liekanos ir kiti radiniai yra naudingi rūmų atkūrimui. Dalis fragmentų bus įmontuoti į langų ir durų apvadus, parodant, kad atkurti apvadai turi autentišką pavidalą.

Išorės renesansinių rūmų vaizdo pagrindą sudaro dailininko Pranciškaus Smuglevičiaus 1785 m. bei kitų dailininkų iliustracijos. Interjerai bus atkuriami pagal analogiškus kitur statytus pastatus. Susipažinti su kitais rūmais suorganizuotos mokslininkų ekspedicijos. Pirmoji, 2002 m. pavasarį, buvo Varšuvoje, Krokuvoje, ir kitose Lenkijos vietose. Antroji, 2003 m. rudenį, buvo Čekijoje, Slovakijoje, Vengrijoje ir Austrijoje. Vėliau numatyta ekspedicija į Italiją. Valdovų rūmų tyrėjas Dr. Napoleonas Kitkauskas teigia, kad žinome daugiau apie Valdovų rūmus negu buvo žinoma atstatant Trakų ir Biržų piliis.

Projektas

Rūmai susideda iš keturių korpusų su uždaru kiemu. Bendras rūsių, trijų aukštų ir palėpės plotas viršija 10,000 kv. m. Kiemo plotas apie 2,500 kv. m. Projekto kaina – virš 101 milijono litų.

Rūmų išorė bus renesansinės architektūros, pagal turimą ikonografiją. Pirmieji du aukštai, bent pietinio korpuso, buvo ankstyvesnės gotikinės statybos. Todėl pietiniame korpuso bus įrengtos pavyzdinės gotikos, renesanso ir taip pat ankstyvojo baroko laikotarpio menės. Įėjimas numatomas iš kiemo, kur, nusileidus į kiemo požemį, bus pagrindinis svečių aptarnavimas – kasos, rūbinės, parduotuvės.

Statyba

Atstatymo darbai oficialiai pradėti 2002 m. gegužės 10 d. 2002 m. LR Seimas skyrė 7 milijonus litų, o 2003 m. 14 milijonų litų. Pagrindiniai staty-

bos darbai atlikti rytiniame ir pietiniame korpusuose. Projektuoti ir kiti korpusai bei atlikti archeologiniai ir architektūriniai tyrimai rūmų aplinkoje. Iki 2003 m. pabaigos užbaigti pietinio ir iš dalies rytinio korpuso pamatai, o gelžbetoninis karkasas vietomis siekia du aukštus.

Pastatas statomas ant gelžbetoninių polių; jau išgręžta per 350 gelžbetonio polių, kurių skersmuo 40-60 cm, ilgis 15-20 metrų.

Pietiniame ir rytiniame korpusuose senieji pamatai bus apžergiami. Tai sudarys galimybę matyti senuosius mūrus iš išorės bei vidaus. Kituose korpusuose bus gręžiama per senuosius pamatus.

Pietinio ir rytinio korpuso pamatams stiprinti įrengti iki 18 m. ilgio, 30 laipsnių nuolydžio inkarai ir horizontalios templės, pagaminti iš nerūdijančio plieno Vokietijoje. Jau supilta daugiau kaip 3,800 kubinių metrų betono.

Kadangi gruntiniai vandens yra aukščiau pamatų, įrengta vandens surinkimo ir nuvedimo sistema – šuliniai, siurbiai su vandens surinkimo ir nuvedimo linijomis.

Visus rūmus juos 2 m. x 2 m. skersmens kolektorių tunelis, kuriame bus paklotos komunikacijos – vandens, elektros, ryšių ir kt.

2004 m. biudžete LR Seimas Valdovų rūmų atkūrimui skyrė 15 milijonų litų. Šiais metais planuojama užbaigti pietinio korpuso bendrus statybinius darbus. Tuomet atsivers didingas rūmų vaizdas. Taip pat planuojama įrengti pamatus kitiems trims korpusams.

Atstatymo vykdytojai

Valdovų rūmų statytojo pareigas LR Kultūros ministerija patikėjo Valstybinei įmonei „Vilniaus pilų direkcijai“, kuriai vadovauja Saulius Andrašūnas.

Rangovo funkciją vykdo susivienijimas TUB „Vilniaus papėdė“, kuriam vadovauja Aloyzas Bertašius. Projekto vadovas ir vyriausias architektas – Rimas Grigas, projekto mokslinis vadovas – dr. Napa-

SKELBIMAI

Advokatas
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas
Jonas Gibaitis
Civilinės ir
kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
E-mail: Gibaitis@aol.com
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 8 v.r. iki 1 v.p.p.

IMIGRACINĖS TEISĖS
ADVOKATAS
AURELIUS BUTVILAS
Tel. 312-580-1217
135 S. LaSalle #2300 Chicago, IL 60603
Galimos konsultacijos šeštadieniais

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas
DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Tiesų Specialistas.
Rastinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gyneys arba
877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Prof. R. Kubilius ir doc. J. Sakalauskienės klinikos Kaune siūlo paslaugas:
• DANTŲ IMPLANTAVIMAS
• IMPLANTŲ BEI DANTŲ PROTEZAVIMAS
• DANTŲ SAKNŲ GYDYMAS ir kt.
Inform. JAV tel. 800-529-5115 arba
ged@lithuanet.com

• Jūs tapsite vienas iš rinktuju, jei vartosite DIAL NOW telefonines paslaugas. Skambinant į Lietuvą – 15,9, per JAV 4.9 ct. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškas ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 10 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Pasiteiraukite savųjų tarpe – greičiausiai jie jau naudoja DIAL NOW! Pasirinkdami mūsų paslaugas, tuo patiu remiate išsivys lietuvišką žiniasklaidą. DIAL NOW – patikimiausias ryšys su Lietuva ir visuo pasauliu!

leonas Kitkauskas. Susivienijimą sudaro keturios įmonės: Pilių tyrimo centras „Lietuvos pilys“ atlieka archeologinius, architektūrinius ir kt. tyrimus, direktorius Eduardas Kauklys. UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“ atsakingas už rūmų atkūrimo projektą, direktorius Algirdas Steponavičius. AB „Panevėžio statybos trestas“ vykdo statybos darbus, generalinis direktorius Antanas Pavalkis. UAB „Geostatyba“ atlieka požeminius darbus, vadovas Antanas Astrauka. Valdovų rūmų interjerų planavimą LR Kultūros ministerija patikėjo Lietuvos dailės muziejui.

Paramos fondas
Valdovų rūmų paramos fondas iš viso yra sutelkęs apie vieną milijoną litų ir jau paskyręs apie 80,000 litų. Fondas yra gavęs prašymų dėl daugiau kaip 400,000 litų radinių restauravimui. Šių prašymų sulauks dau-

• **DĖMESIO! VIDEO APARATŲ SAVININKAI!** Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietišką NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į **INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609.** Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.** Tel. (773) 847-7747.

• „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas nuodžiū dekoja už paramą Lietuvos našlaičiams.

Po \$150 – metinės paramos atsiuntė Alfonsas ir Bronė Nakai, Chipley, FL; Dana Sved, St. Petersburg, FL; dr. John V. Prunskis, Barrington Hills, IL; Julius Širka, Palos Hills, IL; Knights of Lithuania Council 46, Forest City, PA; The Taurus Club, Scranton, PA; Danutė Varanekienė, Antanas Valaitis, Eastlake, OH; Janice Prunsky, D.V.M., Skokie, IL; \$100 – H. Marlene Zavada, Medford Lakes, NJ.

Almos fondui \$100 – pagerbiant p. Onos Nutautienės 100 metų gimimo sukaktį atsiuntė Danutė ir Anatolijus Milunai, Downers Grove, IL.

A.a. Sofijos Plėnienės atminimui Almos fondui \$50 – atsiuntė Halina Bagdonienė, Oak Lawn, IL.

Atiū už aukas! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71st Street, Chicago, IL 60629.

• „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis dekoja už paramą vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Ona Rušėnienė \$150, Erika Brooks \$100; Evelina ir Stasys Kungys \$100 Ramintos Pusnikienės nelaimių ištiktai šeimai. Labai aciū „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. (847) 537-7949, TAX ID #36-3003339.

giau, kai bus išplanuoti interjerai ir bus žinoma, kokių baldų bei įrangos rūmams reikės. Valstybė pastatys mūrus, o visuomenė remdama rūmų išpuošimą, galės įsiamžinti. Yra numatyta, kad atstatytuose Valdovų rūmuose rėmėjai bus pagerbti garbės lentose ir kitais būdais. Fondas rėmėjams parėmums 1,000 litų (apie 370 dol., kai kursas 2.7 lito už 1 dol.) įteikia Valdovų rūmų Statytojo diplomą.

Lankantis Vilniuje, Valdovų rūmų paramos fondas kviečia visus apsilankyti paviljone „Valdovų rūmų vartai“, kur galėsite susipažinti su atstatymo darbais ir išgity gaminių su Valdovų rūmų atributika. Laukiame Jūsų ir fondo raštineje, Daukanto a. 2-13, tel. 261 40 63, fondas@lvr.lt. Siūlome taip pat apsilankyti fondo interneto svetainėje www.lvr.lt kur rasite daug informacijos.

JAV Komiteto išdininkas

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek Pr. Marijos Seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS

Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Koncelebruotos šv. MIŠIOS

- Pagrindinis celebrantas:

Kunigas Vytautas Gedvainis,

Vienuolyno kapelionas

12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai

3:00 Neringos stovyklautojų PROGRAMA

- Vėliavų nuleidimas

4:00 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

4:30 MALDOS VALANDĖLĖ koplyčioje

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti - pasikvieskite ir savo draugus!

INTERNATIONAL
TRAVEL AND CRUISE CONSULTANTS

Pranešame savo klientams ir draugams kad mūsų agentūra persikėlė į naujas, savas patalpas. Prašome atkreipti dėmesį į naujus telefono numerius.

G.T. kolektyvas ir toliau pasirošęs Jus profesionaliai ir maloniai aptarnauti visuose kelionių reikaluose.

- ✦ Lėktuvų bilietai į Lietuvą, iš Lietuvos ir visur pasaulyje
- ✦ Turistinės kelionės po Lietuvą
- ✦ Lietuvoje butų nuoma, viešbutiai, transporto nuoma
- ✦ Atostogos Amerikos žemyne
- ✦ Mūsų specialybė – Karibų salos, kruizinės kelionės ir Meksika

P.O. Box 277
Palos Park, IL 60464
Phone: (708) 361-5400
(800) 462-2584
Fax: (708) 361-5410
E-mail:
gtichicago@yahoo.com